

Plenaire 27

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

28 februari 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de beëindiging van de onderlinge koppeling van de loodsgeldtarieven, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005, het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium, en de bijlagen A, B, C, D en E, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005, het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005, en het verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, enerzijds, en het Koninkrijk der Nederlanden, anderzijds, inzake de samenwerking op het gebied van het beleid en het beheer in het Schelde-estuarium, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005 – 1016 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	1
Artikelsgewijze bespreking	10
ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidiëring van gemeente- en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het voeren van een Sport voor Allen-beleid – 1024 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5	
Algemene bespreking	10
Artikelsgewijze bespreking	19
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen "informatie- en communicatietechnologie" in het basis- en secundair onderwijs – 1063 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	19
Artikelsgewijze bespreking	22
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	22

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Else De Wachter, Marcel Logist, Linda Vissers: gezondheidsredenen;

Stefaan De Clerck, Jaak Gabriels, Margriet Hermans, Francis Vermeiren: buitenslands;

Caroline Gennez: ambtsverplichtingen;

Jan Loones, Luk Van Nieuwenhuysen: familieverbindingen.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 60/17*)

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de beëindiging van de onderlinge koppeling van de loodsgeldtarieven, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005, het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium, en de bijlagen A, B, C, D en E, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005, het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005, en het verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, enerzijds, en het Koninkrijk der Nederlanden, anderzijds, inzake de samenwerking op het gebied van het beleid en het beheer in het Schelde-estuarium, ondertekend in Middelburg op 21 december 2005

– 1016 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Van den Brande, verslaggever, heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik stel vast dat er ongeveer evenveel aanwezigen zijn als er verdragen moeten worden besproken. Aangezien de minister in zijn toelichting heeft verwezen naar de 'Phänomenologie des Geistes' van Hegel, en ik er bovendien van uitga dat de volksvertegenwoordigers het verslag hebben gelezen, beperk ik me hier tot enkele beschouwingen.

Ten eerste: het proces dat hier tot een goed einde wordt gebracht, verdient felicitaties op alle banken. Dit proces heeft historische wortels, maar toch moet worden gezegd dat de onderhandelingen over de verdieping van de Schelde moeizaam verliepen zolang België aan de tafel zat. Uit de verschillende tussenkomsten van de minister en de commissieleden is gebleken dat 22 jaar lang, van 1975 tot nu, nooit een oplossing uit de bus is gekomen. Een eigen, Vlaamse aanpak heeft echter geleid tot een oplossing.

Wat hier ter bespreking voorligt, is een pakket van vier verdragen. "Tout se tient", zo stelden enkele Franse filosofen, en dat is ook hier het geval. Het verdrag betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 is uitermate belangrijk. Het gaat over de verbreding van de vaargeul, de grensoverschrijdende natuurprojecten, de ontwikkeling van minstens 600 hectare

---

natuurgebied in Nederland tegen uiterlijk 2010 en de ontwikkeling van het Schelde-estuarium in Vlaanderen. Belangrijk is het feit dat we een diepgang van 13,10 meter zullen realiseren. Sommigen vragen zich af of het niet wat meer had kunnen zijn. In elk geval lijkt het me duidelijk dat we vandaag een heel belangrijke stap vooruit zetten. Dat sluit niet uit dat we hopen – en dat de Nederlanders vrezen – dat we ooit zullen onderhandelen over een nieuwe Scheldeverdieping om aan het groeiende scheepvaartverkeer te kunnen tegemoetkomen.

Nederland is al lang vragende partij om het verdrag inzake de koppeling van de loodsgelden te herzien. Vanaf 1 januari 2008 gaat de verandering fasegewijs in. Dit is belangrijk, want het leidt tot een balans van afspraken binnen de vier verdragen die voorliggen.

Voor het verdrag inzake het nautisch beheer zijn er een aantal afspraken gemaakt waar op voet van gelijkheid tussen Vlaanderen en Nederland gehandeld wordt. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar het is niet altijd zo geweest. We denken dan ook dat de twee grenslanden, Vlaanderen en Nederland, de permanente commissie van toezicht op de Scheldevaart zelf regels zullen kunnen laten vaststellen.

Voor het beleid en het beheer in het Schelde-estuarium is een gemeenschappelijk beheer al langer aan de orde. Maar nu brengen we een verdragsrechtelijk gefundeerde samenwerking tot stand. Als we de balans maken, stellen we vast dat de Vlaamse Regering en de administratie uitstekend werk gedaan hebben.

In de discussie zijn een aantal punten aangehaald, waaronder de felicitaties. Maar “Timeo Danaos et dona ferentes”, en dat bleek ook uit de rest van de tussenkomsten. Ik wil een voorafgaande opmerking maken, namelijk dat uit verschillende hoeken de opmerking kwam dat in het ontwerp van decreet de integrale tekst, die aan het document gehecht is, ontbreekt. Maar ik denk dat de gedrukte tekst en de digitale versie, toch toelaten om een en ander te verifiëren.

Mevrouw Smet, zoals steeds gevat in haar tussenkomsten, had een aantal bedenkingen, onder meer over de diepgang. Ze was er vast van overtuigd dat de diepte 15 meter zou zijn, maar het is 13,10 meter. Ze was ook bezorgd om de veiligheid op de waterwegen. Een andere zorg ging om het feit dat het hier gaat om de Schelde en niet om aanverwante waterwegen en kanalen. Er is gevraagd om een opsomming te krijgen van de permanente commissies. In de bijlage van het verslag vindt u die.

De heer Loones, die de zorg heeft voor alle Vlaamse havens, uitte zijn bezorgdheid met betrekking tot de positie van Zeebrugge. Ik herinner me een gesprek in Shanghai met de havenverantwoordelijken van Zeebrugge, Antwerpen en de andere havens, waarin ze de

dure belofte maakten om tot een goede samenwerking te komen. Ik stel vast dat op dit moment in de havens autonomie, maar ook samenwerking, geldt. Wat Zeebrugge betreft, heeft de minister gezegd dat Zeebrugge aan zijn trekken komt en niet wordt achtergesteld.

Mevrouw Hoebeke sloot zich aan bij de benadering zoals ze voorligt, maar vroeg aandacht voor de overstromingsgebieden en de natuurcompensaties.

De heer Wymeersch vroeg naar de ontpoldering en de evenwichten met de natuur. Hij sluit zich aan bij de andere leden die vinden dat deze verdragen toch uitermate belangrijk zijn. Hij sprak een merkwaardig zinnetje uit: “Heel deze ontwikkeling is van heel groot belang voor de economie van Antwerpen, van het Waasland, van Vlaanderen en zelfs van West-Europa.” Ik laat u raden welk deel uiteindelijk niet in deze opsomming is vermeld.

Uit de antwoorden van de minister is gebleken dat er, bijvoorbeeld voor de gelijke behandeling van Zeebrugge, eigenlijk geen zorg hoeft te zijn. Voor de ontkoppeling van de loodsgelden kwam een fasegewijze benadering tot stand.

Er is veel zorg voor het veiligheidsaspect en ook andere punten – toegankelijkheid, zorg voor de landbouw, natuur en de juiste inschatting en toepassing van het Scheidingstraktaat van 1839 – kwamen aan bod.

Ik maak even de brug naar mijn eigen uiteenzetting. Dit dossier toont aan, zelfs op het vlak van onderwijs en sociale huisvesting, dat de verantwoordelijkheid in eigen beheer van een deelstaat, in casu Vlaanderen, uiteraard leidt tot oplossingen.

Mijnheer de minister, ik had ook een vraag gesteld over de ontkoppeling van de loodsgeldtarieven. Uw antwoord is terug te vinden in de bijlage, want u hebt – eerlijk zoals altijd – gezegd dat u niet voor de vuist weg zou antwoorden, maar een aantal schema's zou voorstellen. Het antwoord voldoet gedeeltelijk, maar niet helemaal. Ik vroeg naar het competitief nadeel en de micro- en macro-implicaties van de ontkoppeling van de loodsgelden. De essentie van het antwoord is dat we het heel goed doen in vergelijking met Hamburg en Le Havre, maar mijn vraag was wat precies het competitief nadeel of voordeel is. Ik weet dat we dat niet moeten overschatten, want het is maar 3 procent van de globale kost, maar de vraag rijst wat het competitief nadeel is dat eventueel wordt opgelopen door de ontkoppeling van de loodsgeldtarieven, als we Antwerpen vergelijken met Rotterdam of Terneuzen.

We hebben uiteraard ook onze zorg geuit met betrekking tot de veiligheid. Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat ik enkele pun-

ten uit het verslag naar voren heb gebracht en dat de lezing van dit verslag tot stichting, lering en onderricht van alle Vlamingen kan dienen, om vast te stellen dat we hier voor een heel belangrijke reeks van afspraken staan.

We zullen natuurlijk moeten zien hoe het Nederlandse kabinet-Balkenende IV omgaat met deze afspraken. Ik vertrouw erop dat dit in eer en geweten zal gebeuren. Wij vinden het evident – en dat hangt samen met internationale afspraken, zelfs uit de negentiende eeuw – dat de Scheldeverdieping of -verruiming kan en moet tot stand komen, maar aan Nederlandse zijde is dat minder evident. Ik denk dat Nederland zich op een open, pragmatische manier heeft opgesteld, maar ‘het geloof zonder werken is dood’. We zullen zien wat de uitvoering brengt.

In het kabinetsakkoord-Balkenende IV is, wat betreft de Europa- en buurlandenpolitiek, heel weinig terug te vinden over deze problematiek. Maar ik heb veel vertrouwen in de nieuwe minister van Verkeer en Waterstaat, de heer Eurlings. Ik denk dat hij weet wat de opdrachten zijn in het kader van het nieuwe Nederlandse kabinet, maar dat hij ook duidelijk oog heeft voor de samenwerking binnen het Europa dat we samen vormen.

Mijnheer de minister, de nieuwe commissaris van Zee-land is u voldoende bekend. Zij zal na de heer van Gelder zorgen voor de nodige continuïteit. Op die manier kunnen we met vertrouwen doen wat we in 1995, bij de tweede of derde Scheldeverdieping, hebben gezegd, namelijk dat we voor deze aangelegenheden maar even moeten doen alsof we één land zijn. We moeten allebei het belang juist inschatten en zoeken naar de beste oplossingen voor de havengemeenschappen, en dus voor jobs en werkgelegenheid.

De commissie heeft over een aantal artikelen unaniem gestemd, maar heeft uiteindelijk met vijf stemmen voor bij vijf onthoudingen het ontwerp van decreet goedgekeurd. Ik had liever een unanimité gezien, maar misschien is dat nog mogelijk in de plenaire zitting. Uiteraard moet de afweging gemaakt worden door elk van de fracties en is dat hun verantwoordelijkheid. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sta me toe de verslaggever te feliciteren voor zijn accurate en uitbundig gebracht verslag. Het is jammer dat er zo weinig nieuw aangetreden collega's aanwezig zijn want zij kunnen van de manier van werken van deze morgen nog iets leren. Dit is volgens mij de manier waarop het parlement zou moeten werken. Collega's die het dossier niet hebben gevolgd of die door omstandigheden in de betrokken commissiezitting niet aanwezig konden zijn, hebben nu, zonder het verslag te moeten lezen, een duidelijke indruk gekregen

van hoe de werkzaamheden terzake verlopen zijn. Ik dank de heer Van den Brande daarvoor.

Ikzelf heb wel de moeite gedaan om ook het schriftelijke verslag grondig na te lezen. Er bleef me de filosofische zin van Hegel bij, namelijk ‘Das Wahre ist das Ganze’. Ik heb het niet zo hoog op met Hegel, daar heb ik mijn persoonlijke redenen toe, maar Hegel had wel gelijk in deze. De vraag is: wat is ‘das Ganze’? Hier worden vier verdragen aan elkaar gekoppeld waarbij het vooral een geven is van Vlaanderen en een nemen van Nederland, en misschien een klein stukje terugkrijgen voor Vlaanderen. Ik zou het in een iets breder perspectief willen plaatsen, mijnheer de minister: voor mij is ‘das Ganze’ groter dan voor u. Dat is ook de reden, mijnheer van den Brande, waarom ik niet inga op uw nochtans sympathieke uitnodiging om vandaag eensgezind te zijn, maar wel ten aanzien van een aantal onderdelen mijn scepsis wil vertalen in een onthouding, zoals ook de heer Wymeersch dat heeft gedaan in de commissie.

Het positieve van de goedkeuring van deze vier verdragen is, zoals de heer Van den Brande terecht onderstreept, nogmaals een bevestiging dat Vlaanderen verdragrechtelijk bevoegd is. We zijn in staat, wanneer we dat willen, om een aantal dossiers die lang geblokkeerd zijn, zelf te deblokken. 17 januari 1995 was een mijlpaal in de Vlaamse diplomatieke geschiedenis. Op dat moment hebben we de eerste reeks Scheldeverdragen goedgekeurd in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. De heer Van den Brande zal zich dat levendig herinneren, want hij heeft de pen toen vastgehouden. Toen hebben we een eerste opening, letterlijk en figuurlijk, in dit dossier bewerkstelligd. We hebben bekomen dat de obstakels, hindernissen en wrakken die in de Scheldegeul lagen, minstens konden worden weggenomen.

Antwerpen en ook de andere Vlaamse havens zijn blijvend vragende partij om de Schelde zo optimaal mogelijk toegankelijk te houden. Dus drong een verbreding en uitdieping van de vaargeul zich op. We hebben uiteindelijk van Nederland 13,10 meter tijongebonden vaart bekomen, terwijl we op dit moment reeds weten dat de evolutie van de scheepvaart ons er zeer binnenkort toe zal verplichten om nog dieper te gaan. Mevrouw Smet ging er al van uit dat 14 tot 15 meter een verworvenheid was, maar het gaat slechts over 13,10 meter. De courante containerschepen die momenteel in de vaart zijn, bijvoorbeeld van MSC, hebben een lengte van 320 meter, en de courante schepen die nu van stapel lopen, hebben een lengte van 360 meter. We weten dus dat we met een tijongebonden diepgang van 13,10 meter commercieel niet ver zullen lopen, laat staan varen. Dus dringt een verdere verdieping zich binnen afzienbare tijd op, wat een aantal jaren geleden door de vertegenwoordigers van de rede-

rijen die hier in het Vlaams Parlement waren uitgenodigd, reeds is bevestigd.

Onder andere de vertegenwoordiger van MSC, maar ook de mensen van ABT-Stocatra, dat de grote bulkschepen ontvangt in de Antwerpse haven, wezen erop dat 14 meter een minimum minimum is, dat 15 meter ideaal is, en dat op termijn zelfs een diepgang van 16 meter aangewezen zal zijn.

Laat ik dan elk van de vier verdragen die hier voorliggen en waarvan wordt gevraagd ze als totaalpakket goed te keuren, op zijn individuele merites bekijken. Eerst is er het gemeenschappelijk nautisch beheer. Mijnheer de minister, u weet dat we daar geen bezwaar tegen hebben. We zullen dat verdrag met veel enthousiasme goedkeuren, al was het maar omdat het de diplomatieke vertaling is van wat we de ketenbenadering noemen. Deze benadering maakt opgang in havenmiddens en komt tegemoet aan de noden van de moderne riviervaart. Ook het gemeenschappelijke beheer van het hele estuariumgebied is een optie die we mee willen ondersteunen. Dus ook dat onderdeel zullen we mee goedkeuren

We blijven het echter moeilijk hebben met de twee andere verdragen: het verdrag dat de loodsgelden ontkoppelt en het verdrag dat de ontwikkelingsschets 2010 geeft. Het loodsverdrag is een dossier waarin Vlaanderen veel geeft. Sinds het Scheidingstraktaat van 1839 hadden wij een afspraak ter zake, opdat er een meer eerlijke concurrentie zou zijn tussen de meer landinwaarts gelegen Vlaamse havens en de meer zeewaarts gelegen Nederlandse havens. Nederland is al heel lang vragende partij om van die loodsenkoppeling te worden verlost en verkrijgt dat vandaag ook.

Mijnheer de minister, wij willen prijzen betalen, maar Nederland moet ook inschikkelijk zijn. Oud-minister-president Van den Brande zei daarnet dat we moeten doen alsof we één land zijn. We zijn dat natuurlijk nog niet, maar we zijn natuurlijk wel goede broers en zusters. We stellen echter vast dat onze Nederlandse vrienden, onze Dietse broeders, zoals ik ze soms durf noemen, soms moeilijk doen in een aantal dossiers. We moeten dat niet ontkennen. Een van die dossiers is dat van de Scheldeverdieping. Daar zijn ze niet erg inschikkelijk. In het dossier van de IJzeren Rijn zijn ze zelfs ronduit onwillig. Er bestaat ter zake een internationale arbitrageafpraak die de Nederlanders momenteel gewoon naast zich neerleggen. En wij Vlamingen, wij geven. We geven het HST-traject dat ze hebben gevraagd. We geven een loskoppeling van de loodsen-tarieven, zoals ze hebben gevraagd. We geven ze binnenkort misschien nog de door hen gevraagde goederenlijn 11, waarmee ze hun havens van Vlissingen en Moerdijk beter kunnen ontsluiten. We geven ze binnenkort misschien een rechtstreekse aansluiting van ons wegenet op de Westerscheldetunnel ten noorden van Gent.

Enzovoort. Vlaanderen is tegenover Nederland steeds inschikkelijk geweest, maar van Nederlandse kant komt er weinig respons. Dat betreurt ik een beetje. Ik ben dus kritisch en sceptisch ten aanzien van de Nederlandse goede wil. Ik ben dus niet bereid die loodsenkoppeling zomaar op te geven.

Mijnheer de minister, zoals u weet, hadden wij ook een juridische bezorgdheid. Er is het statuut van het Scheidingstraktaat van 1839, dat ons de vrije doorvaart garandeert. Er zijn de Conventies van Wenen, die in navolging van het Congres van Wenen in 1815 zijn afgesloten en die eveneens die doorvaart garanderen. We hadden die teksten behouden willen zien als diplomatieke basisteksten. Daarover bestond juridische onduidelijkheid. Ik heb begrepen uit het verslag dat die onduidelijkheid zou zijn weggewerkt. De minister geeft toe dat die basisfilosofie letterlijk behouden blijft, op die punten na die vandaag worden gewijzigd. Het loodsenkoppelingsprincipe is daar één van.

Daarom toont mijn fractie zich sceptisch en voorzichtig ten aanzien van dat onderdeel, net als tegenover de ontwikkelingsschets 2010. Met de onderdelen van die schets inzake de toegankelijkheid en de veiligheid hebben we geen enkel probleem. Dat weet u, mijnheer de minister. Met het onderdeel over de natuurlijkheid hebben we echter altijd problemen gehad. We hebben steeds bepleit, en de heer Wymeersch heeft dat nogmaals bevestigd in de commissie, dat dit laatste onderdeel niet had mogen worden gekoppeld aan de twee voorgaande. Dit bezwaart immers het dossier nodeloos.

We zien dat vandaag in Nederland. Op 10 oktober 2006 werd op initiatief van de heer van der Staaij van de SGP een motie aangenomen die het de Nederlandse regering onmogelijk maakt om in de Zeeuws polders over te gaan tot gedwongen onteigeningen, hoewel die misschien nodig zijn om de poot natuurlijkheid van dit verslag te realiseren.

U zegt dat u geen enkele indicatie hebt dat de Nederlandse regering deze motie van de Tweede Kamer gaat naleven. Mijnheer de minister, ik ken geen enkele democratische regering die een motie naast zich neerlegt, nadat die met een kamerbrede meerderheid is goedgekeurd. Deze motie bindt niet alleen de vorige, maar ook de huidige Nederlandse regering. De Nederlandse pers zegt nu al zeer uitdrukkelijk dat door de gevolgen van de motie-van der Staaij de loyale uitvoering van dit onderdeel van de verdragen zeer bedenkelijk wordt.

Ik heb begrip voor de Zeeuwen en de Nederlanders. Zij komen op voor hun rechten. Ik heb ook respect voor de democratische besluitvorming in de Tweede Kamer. Er is nu een nieuwe Nederlandse regering. Ik hoop dat u binnenkort uitvoerige contacten met hen hebt. Ik hoop

dat u dan positievere berichten kunt melden, dan wat de vorige dagen in de Nederlandse pers verscheen. Zolang dat niet het geval is, zie ik geen enkele reden om vertrouwen te hebben in de Nederlandse verdragspartner.

Dus zal mijn fractie straks vragen om een gesplitste stemming over de vier verdragen afzonderlijk. Bij de stemming over het loodsverdrag zullen we ons onthouden omdat we vinden dat de prijs die we betalen te hoog is in de gegeven politieke omstandigheden. Bij de stemming over de ontwikkelingsschets 2010 van het Schelde-estuarium zullen we ons ook onthouden. De andere twee verdragen zullen we met veel enthousiasme goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Ik kan de heer Penris geruststellen: er luisteren zeker nog jonge parlementsleden naar dit debat. Wij hebben veel opgestoken uit de wijze woorden van de verslaggever, de heer Van den Brande. Ik denk inderdaad dat het leuk is om de kwestie in een historisch perspectief te plaatsen en te zien hoe we de zaken verder in beweging brengen sinds het Sint-Michielsakkoord, de toekenning van het recht aan het Vlaamse Gewest om zelf verdragen te sluiten.

Als jong parlements lid heb ik geleerd dat je impact zeer klein is bij ratificatiedecreten rond internationale verdragen. In principe kun je ja of nee zeggen tegen een internationaal verdrag. Maar als Vlaams Parlement hebben we toch ons licht laten schijnen op de ontwikkelingsschets 2010 van het Schelde-estuarium vóór die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. In de commissies Openbare Werken en Leefmilieu hebben we hoorzittingen op touw gezet voor een resolutie die aangeeft binnen welke contouren het Vlaams Parlement de ontwikkelingsschets wil vormgeven en laten afsluiten. Ik kan met tevredenheid vaststellen dat onze desiderata in belangrijke mate zijn meegenomen in de ontwikkelingsschets. Het gaat om het bewaken van de samenhang tussen de verschillende pijlers bij de verdere ontwikkeling van het Schelde-estuarium: de veiligheid, de natuurlijkheid en de toegankelijkheid.

Mijnheer de minister, ook dat sluit aan bij de wijze woorden van Hegel die door u in de commissie werden geciteerd: “das Wahre ist das Ganze”. Ik wist dat Karl Marx zich voor zijn politieke ideeën op Hegel beriep, maar niet dat ook u uit de hegeliaanse dialectiek politieke inspiratie put. Ik ben het met u eens dat de uitspraak “das Wahre ist das Ganze” de goede geest weergeeft waarbinnen het verdrag en de ontwikkelingsschets tot stand zijn gekomen. Niet alleen de verschillende verdragen hangen goed samen, maar ook binnen de ontwikkelingsschets en het verdrag tot instemming met en uitvoering van die ontwikkelingsschets, is er een goede samenhang tussen de verschillende pijlers.

Revolutionair in onze kijk op de ontwikkeling van het estuarium, is het feit dat we zijn afgestapt van het klassieke idee dat een ingreep zoals een verdieping natuurconsequenties heeft die gecompenseerd moeten worden. We zijn afgestapt van het klassieke habitatbehoud waarbij we proberen om op een kunstmatige manier het habitatverlies te beperken door steenstoringen in de buitenbochten van rivieren waar er door de toegenomen watersnelheid slikken en schorren afkalven. We hebben geopteerd voor systeembehoud, voor de creatie van nieuwe ruimte in het estuarium zodat natuurlijke habitats die verloren gaan door erosie van slikken en schorren en door oplanding en opzanding van intergetijdengebieden, elders in het systeem opnieuw kunnen ontstaan. Dat is revolutionair in het denken over de ontwikkeling van het Schelde-estuarium. Het is de bedoeling om robuuste natuur te creëren: door de rivier meer ruimte te geven zorgen we ervoor dat de ecologische veerkracht van het systeem wordt versterkt. Daardoor is de impact van de verdieping niet echt significant en leidt ze niet tot een verlies aan natuurwaarden en biodiversiteit.

In de ontwikkelingsschets werden deze samenhang en visie goed uitgetekend. In het verdrag werden echter niet alle projecten opgenomen. Het verdrag geeft de ontwikkelingsschets niet volledig weer. Inzake de natuurprojecten is in het verdrag enkel sprake van de grensoverschrijdende projecten zoals de uitbreiding van het Zwin en de aanleg van de Hertogin Hedwigepolder en de Prosperpolder als een stuk estuariene natuur. De ontwikkelingsschets moet echter volledig worden uitgevoerd. Er mag geen enkele twijfel over bestaan dat Vlaanderen zich engageert om alle Vlaamse onderdelen in de ontwikkelingsschets integraal uit te voeren. Zo zullen met andere woorden ook de 1100 hectare bijkomende wetlands, of natte natuur, in de Zeeschelde effectief en integraal worden gerealiseerd.

Mijnheer de minister, collega's, ik wil ook even wijzen op het advies van de Minaraad. In het advies van 30 maart 2006 pleitte de Minaraad ervoor om samen met het verdrag en het Ratificatiedecreet, een uitvoeringsmatrix voor te leggen aan het Vlaams Parlement. Die uitvoeringsmatrix bevat ook alle andere projecten uit de ontwikkelingsschets die niet werden opgenomen in het verdrag. Ik citeer uit het advies van de Minaraad: “Daarom vraagt de MiNa-Raad dat, samen met het verdrag, aan het Vlaams Parlement een uitvoeringsmatrix wordt voorgelegd met oppervlakten, timing, budget en verantwoordelijkheden voor alle geplande projecten, zowel voor degene die gedekt zijn door het verdrag als voor de specifieke Vlaamse projecten uit eerder vermelde regeringsbeslissingen. Omwille van de samenhang van de pijlers toegankelijkheid – veiligheid – natuurlijkheid en voor de voortgang van uitvoering van het gehele maatregelenpakket en de rechtszekerheid van de vaargeulverruiming, acht de Raad het noodza-

kelijk dat deze uitvoeringsmatrix wordt goedgekeurd vooraleer de vergunningen voor de vaargeulverruiming verleend worden, zodat de uitvoering van de Ontwikkelingsschets 2010 niet wordt vertraagd.”

Mijnheer de minister, als ik goed ben ingelicht, is een dergelijke uitvoeringsmatrix nog niet aan het Vlaams Parlement voorgelegd. Ik dring erop aan om dat alsnog te doen, zeker vóór de vergunningen voor de vaargeulverruiming worden toegekend. Dat is nodig om de rechtszekerheid van de verdieping te kunnen waarborgen. De uitvoering van dat natuurproject is essentieel, willen we aan de Europese verplichtingen inzake de habitat- en de vogelrichtlijn volledig kunnen beantwoorden. Het is ook nodig om de samenhang tussen de verschillende pijlers van de ontwikkelingsschets te kunnen garanderen. Mijnheer de minister, bent u bereid om dergelijke uitvoeringsmaatregelen op te maken en aan het parlement voor te leggen vóór de vergunningen voor de vaargeulverruiming worden afgeleverd?

In het advies van de Minaraad staan nog andere, waardevolle aanbevelingen. Een van die aanbevelingen is het oprichten van een permanente onderzoeksorganisatie die onderzoek doet naar de morfologie van het systeem. We weten dat het Schelde-estuarium een precair morfologisch geheel vormt. We moeten ervoor zorgen dat we de tak waarop we zitten, niet afzagen, dat het estuarium niet volledig gaat verzanden door een ondoordacht beheer. Zoals bijvoorbeeld ook het Seine-estuarium nagenoeg volledig is verland, met als gevolg dat onze Franse collega's zich arm baggeren om hun havens bereikbaar te houden. De aanbevelingen van de Minaraad tot oprichting van zo'n permanente onderzoeksorganisatie moet ter harte worden genomen. Die onderzoeksorganisatie kan onder supervisie worden geplaatst van de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie die met de verdragen wordt opgericht.

Een andere aanbeveling van de Minaraad is om ook een maatschappelijk adviesorgaan in te voeren dat een maatschappelijk advies kan geven over hoe we dat estuarium verder moeten inrichten en de verschillende projecten ervan doordacht kunnen uitvoeren. Dat kan bestaan naast een politiek en ambtelijk college dat wordt opgericht in de schoot van die Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie. Het ambtelijk college doet de bestuurlijke voorbereiding en het politiek college de politieke besluitvorming.

Het overleg van de adviserende partijen dat een maatschappelijk adviesorgaan vormt, heeft zijn nut bewezen. Het heeft bewezen dat we rond moeilijke problemen, zoals de ontwikkeling van het Schelde-estuarium, ook een maatschappelijk draagvlak kunnen bouwen, en dat we in dialoog met elkaar veel meer kunnen bereiken dan voor de rechtbanken. Ik geloof dat dit de belangrijkste les is die we uit deze vragen kunnen trekken. Voor de

eerste keer is een brede maatschappelijke consensus gegroeid over hoe we verder moeten met dit estuarium. Voor de eerste keer hebben havenautoriteiten en natuurorganisaties elkaar gevonden in de manier waarop het Schelde-estuarium moet worden ingericht.

Er is veel geïnvesteerd in dat maatschappelijk overleg en het heeft ons geen windeieren gelegd. Mijnheer Penris, we hebben bewezen dat we in dialoog meer kunnen bereiken dan op de manier die sommige partijen voorstellen, door een volgende verdieping af te dwingen voor het Internationaal Gerechtshof in Den Haag, ons baserend op het oude Scheidingsverdrag. Juristen hadden ons voorgerekend dat het minstens tien jaar zou duren tot de eerste spadesteek. In dialoog werken we sneller en efficiënter, en we werken tegelijk aan een goed nabuurschap en een goede maatschappelijke consensus.

Mijnheer de minister, we moeten die aanpak ook door trekken naar de ontwikkeling van onze zeehavengebieden zelf. In het kader van de strategische plannen voor de Vlaamse zeehavens wordt nu ook werk gemaakt van een plan-MER, waar men de milieueffecten op plan-niveau gaat inschatten om daar lering uit te trekken. Ik denk dat we niet alleen de plan-MER moeten loslaten op de strategische plannen, maar ook een maatschappelijke kosten-batenanalyse, net zoals dat gebeurd is voor de ontwikkeling van het Schelde-estuarium. We moeten die beleidsevaluatieinstrumenten ten volle inzetten om oordeelkundig besluiten te kunnen nemen over hoe onze zeehavens verder moeten ontwikkelen.

In het kader van de strategische plannen voor onze zeehavens moeten we ook dat maatschappelijk overleg ter harte nemen. Ook in die dossiers moeten we werken aan een maximale maatschappelijke consensus. (*Applaus bij CD&V en de VLD*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Minister Peeters, toen u op 21 december 2005 in Middelburg aankwam, beschouwde u dat ongetwijfeld als een van de hoogtepunten in uw nog vrij jong beleid. Dat was voor u een historische dag, want de onderhandelingen die aan de totstandkoming van de verdragen voorafgingen, waren niet vanzelfsprekend. Toch zal ik straks nog een paar kritische bedenkingen maken. Als je met Nederlanders onderhandelt, moet je immers altijd proberen je zakken dicht te houden. Zij verstaan de kunst – en daar staan ze al eeuwen voor bekend – om bij onderhandelingen het onderste uit de kan te halen. En de vraag is dan natuurlijk wie de factuur betaalt.

Er worden vandaag vier verdragen goedgekeurd. We hebben nog aanvullende informatie gekregen over de ontkoppeling van de loodsgelden. Het is in die zin

historisch, omdat hiermee het Scheidingsverdrag van België en Nederland van 1839 gewijzigd wordt. We schrijven geschiedenis in de ontwikkeling van de contacten tussen België en Nederland. Enige emotionaliteit is niet ongepast, als we zien dat deze verdragen niet meer afgesloten worden tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden, maar tussen het Vlaamse Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden. Wij mogen, ingevolge artikel 167 van de Grondwet, zelfstandig verdragen sluiten. Het belang van de haven van Antwerpen – en van Antwerpen in het algemeen – is toch vrij groot voor heel Vlaanderen.

De vorige sprekers hebben de ontwikkelingsschets duidelijk en uitvoerig besproken. Maar, mijnheer de minister, ik hoop dat u alle data zult halen. De ontkoppeling van de loodsgelden vanaf 1 januari 2008 zal niet zo'n probleem zijn, maar de bedoeling van de ontwikkelingsschets 2010 is dat eind 2007 gestart wordt met de uitdieping van de Schelde. Zoals de heer Martens zei, komen daar procedures bij kijken, en ik vraag mij af of dat geen rem zal zijn op de uitvoering van een aantal onderdelen van de verdragen.

Ik wil de heer Van den Brande ook danken voor zijn zeer heldere verslaggeving. Het gezamenlijk nautisch beheer is in feite al gestart in 2003. Dit is een bevestiging van iets wat al aan de gang is. Het beleid en het beheer van het Schelde-estuarium – en dat mag ook wel eens gezegd worden – wordt al jaren gezamenlijk opgevolgd via de zogenaamde Permanente Commissie voor Toezicht op de Scheldevaart en de Technische Scheldecommissie, die nu opgevolgd zal worden door de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie, zoals verdragrechtelijk bepaald is.

Mijnheer de minister, nogmaals een dikke proficiat met het resultaat dat u behaald hebt.

Ik herinner me nog de gesprekken met mevrouw Kroes in Rotterdam. De heer Van den Brande was toen minister-president. Toen al waren de onderhandelingen aan de gang. Intussen is het 2007 en ik hoop dan ook dat zo snel mogelijk kan worden overgegaan tot een integrale aanpak.

Mijnheer de minister, toen u op 21 december 2005 terugkwam van Middelbrug, heeft uw woordvoerder een persmededeling verspreid waarin u trots meedeelde dat u de vier verdragen met de nieuwe commissaris van de Koningin in Zeeland, mevrouw Peijs, had ondertekend. Tezelfdertijd kregen we een persbericht binnen van het Nederlandse Verkeer en Waterstaat. De manier waarop Nederland omgaat met de transparantie en de openheid van dit dossier, gaat veel verder dan wij in België kunnen dromen. Mevrouw Peijs gaf eveneens een persmededeling maar verwees daarbij ook naar alle elementen die te maken hebben met het dossier. U weet dat de

openbaarheid van bestuur een van mijn stokpaardjes is. Ik wil dan ook een pleidooi houden voor een maximale transparantie en communicatie. Bij dit dossier zijn immers nogal wat burgers betrokken.

Mijnheer de minister, verder hoop ik dat u ons vandaag uitsluitend kunt geven over de tijdsplanning van onder meer de uitdieping, de verruiming van de vaargeul enzovoort. Mijn vraag is of we al deze data zullen halen.

Verder, mijnheer de minister, vraag ik me af of de kostprijs van dit dossier gehandhaafd zal blijven. Ook de Nederlanders hebben meermaals een prijs vooropgesteld die ze ten slotte niet haalden. Er is altijd sprake geweest van een kostprijs van 500 miljoen euro waarvan Vlaanderen ongeveer 80 procent zou betalen.

Tot slot, mijnheer de minister, hebben we in deze plenaire vergadering een voorstel van resolutie aangenomen betreffende de besluitvorming rond en de uitvoering van het project ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium. Daarin zijn alle aspecten opgenomen die te maken hebben met dit complexe dossier. Als u een uitvoeringsmatrix toepast op de verschillende elementen uit het voorstel van resolutie, dan zullen we perfect worden geïnformeerd over de hele evolutie van dit dossier. Ik veronderstel dat de adviserende partijen ook tijdens het verdere proces perfect geïnformeerd zullen worden over de evolutie van dit dossier. Wij zullen deze vier verdragen deze namiddag goedkeuren. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De heer Luc Van den Brande: Mijnheer de minister, ik heb nog twee vragen. U hebt gezegd dat voor de uitvoering van de verschillende projecten, beide verdragspartijen op hun eigen grondgebied de interne wetgeving zullen toepassen. Dat lijkt me logisch. Toch zou het kunnen dat ingevolge de verschillende MER-procedures in Nederland en in Vlaanderen, de projecten Prosperpolder, Hedwigepolder en het Zwin, als grensoverschrijdende projecten worden beschouwd. De Nederlandse wetgeving zou daar van toepassing zijn, met inspraakmogelijkheid. Die inspraakmogelijkheid bestaat aan Vlaamse kant eigenlijk niet meer als het om een MER gaat.

Ik ben bereid om te wachten op het antwoord. Het is wel belangrijk te weten dat de situatie voor de rechtsonderhorigen in Nederland en Vlaanderen dezelfde is.

Er werd uitdrukkelijk bevestigd dat de werkzaamheden zouden beginnen voor het einde van 2007. Uit de tijdstabellen blijkt nu dat dit pas aan het eind 2008 zou gebeuren voor de projecten die ik daarnet heb aangehaald. Ik heb het dan over 'Zwin', 'Prosper' en 'Hedwige'. Als de verschillende onderdelen gekoppeld of gelijklopend zijn, is de vraag over welke periode het

nu gaat. Voor een aantal deelaspecten wordt verwezen naar 2008. De zaken moeten echter samen worden aangepakt. Ze mogen niet worden ontkoppeld. Het is belangrijk dat daarover duidelijkheid ontstaat. Met de verdieping moet voor eind 2007 worden begonnen. Daar mag geen discussie over bestaan.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wens me aan te sluiten bij de felicitaties aan de verslaggever, die zijn werk uitstekend heeft gedaan. Ik voel me zeer vereerd dat de citaten niet alleen in het verslag zijn terug te vinden, maar dat ze ook in de geesten van de sprekers aanwezig zijn.

De heer Luc Van den Brande: Ik dacht even dat u ook naar Popper zou verwijzen. Ik heb dat niet in het verslag kunnen vermelden.

Minister Kris Peeters: De verwijzing naar Hegel was erg van toepassing. De dialectiek wordt ook hier hoog in het vaandel gedragen.

Toch wil ik hier nog eens uitdrukkelijk onderstrepen dat wat we deze namiddag zullen goedkeuren, het gevolg is van de politieke moed die men in 1995 heeft tentoongespreid. Daardoor kunnen we nu zelf over deze verdragen onderhandelen en kunnen we ze ook zelf ratificeren. Mijnheer Penris, ik hoop wel degelijk dat de vier verdragen unaniem worden goedgekeurd en niet alleen de eerste twee.

Mijnheer Van den Brande, ik wil niet telkens een citaat aanhalen. Toch wil ik nog even verwijzen naar een groot man in de Amerikaanse politiek, namelijk J.F. Kennedy. Hij heeft in 1954 'Profiles in courage' geschreven. Het handelde over politieke moed. Hij haalt heel wat mensen aan die in de Amerikaanse geschiedenis hun politieke moed hebben getoond. Degenen die verantwoordelijk zijn voor het feit dat we deze verdragen in het parlement kunnen ratificeren, verdienen terecht hun plaats in de lijst over politieke moed in de Vlaamse en Belgische geschiedenis.

Het is heel belangrijk om deze vier verdragen vandaag goed te keuren. Ik zal dan ook even ingaan op de verschillende punten die vandaag naar voren werden gebracht. Mijnheer Van den Brande, de tij-ongebonden diepgang van 13,10 meter is een belangrijke stap voorwaarts. Het is belangrijk dat die werken zo snel mogelijk worden uitgevoerd.

Mijnheer Penris, natuurlijk zijn er nog andere vragen geformuleerd. In de toekomst komen die misschien opnieuw aan bod. Het is wel heel belangrijk, zoals trouwens uit uw talrijke interventies blijkt, dat wat we al

jaren vragen, ook effectief wordt uitgevoerd. Laten we dat doen en kijken wat de toekomst brengt.

Het is mijn persoonlijke mening dat een verdere verdieping van de Schelde mogelijk in een ander kader zal worden geplaatst. U hebt terecht verwezen naar de lengte van de schepen. Specifiek met betrekking tot de Bocht van Bath zou men wel eens niet alleen over de verdieping een discussie kunnen krijgen, maar ook over de verbreding. Ik wil daar niet op vooruitlopen. Ik denk dat onze Nederlandse collega's alles zullen doen om die 13,10 meter zo snel mogelijk uit te voeren. Discussies over verdere verbreding en verdieping zijn nu niet aan de orde.

Ik wil, mijnheer Van den Brande, onmiddellijk antwoorden op uw opmerking dat de uitdrukkelijke bepaling dat de eerste spade in 2007 in de grond moet worden gestoken: dat betekent dat het heel vroeg dag is. Onze Nederlandse collega's hebben niet alleen net nationale verkiezingen gehad, maar op 7 maart zijn daar ook nog, als ik mij niet vergis, provinciale verkiezingen. Dat heeft allemaal zijn consequenties voor de vooruitgang der dingen. In de nieuwe regering komen er nieuwe bevoegde ministers. Ik meen overigens te hebben begrepen, mijnheer Van den Brande, dat mogelijk niet de minister de Scheldeverdragen verder zal afhandelen, maar wel de staatssecretaris. We zullen de volgende weken de nodige contacten leggen. Ik ga er nog altijd van uit dat we voor de verdieping van de Schelde 2007 als datum voor de eerste spade in de grond kunnen aanhouden.

Uw vraag betreft natuurlijk de andere twee poten. U verwijst heel terecht naar de problematiek van de Hedwigepolder, het Zwin enzovoort, waar verschillende MER-procedures, wetgevingen en termijnen van kracht zijn. Ik ga er van uit dat de gelijktijdigheid van de drie poten ook kan inhouden dat we in 2007 een belangrijke stap zetten met de verdieping, en dat we nadien voor wat betreft de andere poten – zeker voor wat betreft de natuurlijkheid – in dat totaalkader andere stappen zetten.

Mevrouw de voorzitter, ik moet voorzichtig zijn met beloftes die ik maak in de commissies en in dit parlement, omdat u er natuurlijk terecht op staat dat deze beloftes binnen een bepaalde periode worden overgemaakt. Ik zal een tijdstabel opstellen voor de verschillende elementen en de MER – want dat was uw vraag – en voor de verschillende inspraakprocedures. Over deze problematiek is al uitvoerig gesproken in de taskforcegroep, waar mevrouw Wivina Demeester dit ook heeft aangebracht. Ik zal u die informatie geven.

De heer Luc Van den Brande: Uw antwoord is heel duidelijk. Uw benadering zal zijn dat een samenlopend tijdsplan inhoudt dat procedures met zich kunnen meebrengen dat men wat langer in een tijdsplan zit voor

bepaalde delen die we hebben aangehaald. In de verdere contacten met uw Nederlandse collega's zal uw standpunt zijn dat voor eind 2007 de eerste spade zeker en vast in de baggerspecie moet worden gezet.

Minister Kris Peeters: Dat hebt u zeer goed begrepen, mijnheer Van den Brande. Dat is de stelling die ik zal vertolken en ook vanuit dit parlement zal meenemen. De afspraak was: '2007: spade in de grond'. Daar moeten we ons aan houden, ook al zouden de andere procedures mogelijk niet kunnen worden gefinaliseerd of voortgezet in 2007, maar wel natuurlijk in 2008 en nadien.

Mijnheer Martens, de matrix die u hebt gevraagd, zal ik aan het parlement bezorgen. Ik heb net contact gehad met mijn administratie. Ik hoop dat die matrix u nog in de loop van de dag zal worden bezorgd. Ook hier ben ik wat voorzichtig. Stelt u zich voor dat mij dat niet lukt, dan zal mevrouw de voorzitter mij daarvoor op de vingers tikken, wat ik niet per definitie graag heb. Die informatie komt er dus aan.

Voor wat de 13,10 meter tij-ongebonden vaart betreft, denk ik dat het antwoord duidelijk is.

Ik wil nog even ingaan op een aantal elementen die de heer Penris heeft aangebracht. Er is onderhandeld over vier verdragen en ze bevatten eten en drinken voor beide partijen. Ik hoop dat u in de loop van de dag nog overtuigd zult geraken om de twee verdragen waar tegenover u sceptisch staat, toch goed te keuren. Ik heb geen probleem met uw scepticisme, maar u hebt in het verleden vanop dit spreekgestoelte gevraagd hoe het zat met die vier verdragen. De verdragen zijn nu ondertekend en er moeten tijdens de uitvoering verdere stappen worden gezet. Ik hoop dat u, als belangrijk verdediger van de Antwerpse haven, inziet dat de verdragen betreffende de loodsgelden en het Schelde-estuarium ook heel belangrijk zijn.

Dat brengt me bij de vraag van de heer Van den Brande die terecht verwijst naar de bijlage in verband met de problematiek van de loodsgelden. Ik heb proberen te onderstrepen dat de concurrentiepositie van de zeehavens uiterst complex is en bepaald wordt door tal van variabelen, zoals maritieme bereikbaarheid, diepgang, scheepstype, aanloopkosten, ligging en servicepakket. De aanloopkosten maken een gering deel uit van de totale logistieke kost. De Antwerpse haven scoort vrij goed in de Hamburg-Le Havre-range waarin zich een tiental havens bevinden. Mocht er nog meer informatie nodig zijn, dan wil ik nagaan of ik u die kan bezorgen. Het element van de loodsgelden is door Nederland uitdrukkelijk aangekaart. We hebben geprobeerd om in samenspraak met de Antwerpse haven de positie van onze haven niet te benadelen, integendeel.

Mijnheer Penris, u had het over de motie in de Tweede Kamer. Het is niet aan mij om te zeggen wat de nieuwe

Nederlandse regering moet doen. Er is nu een nieuwe Tweede Kamer en ik vermoed dat deze dit dossier van nabij zal opvolgen. Ik denk niet dat ik gezegd heb dat de nieuwe Nederlandse regering de motie naast zich neer moet leggen. Mocht ik dat gezegd hebben, quod non. Dat zou zeer onverstandig zijn. Ik heb alleen maar willen benadrukken dat ik geen uitspraken doe over moties in de Tweede Kamer en de reacties van de Nederlandse regering. Ik zou het ook zeer appreciëren, en ik ga daar ook van uit dat Nederlandse ministers zich niet uitspreken over resoluties en moties van het Vlaams Parlement en de houding van de betrokken minister. Mijnheer Penris, we zijn allemaal sceptisch omdat er nog veel werk moet worden verzet. Ik hoop echter dat ik een kleine bijdrage heb geleverd om uw scepsis toch wat minder groot te maken.

Mijnheer Martens, u had het over de samenhang van de drie pijlers. Ik ben geen groot favoriet van Hegel, maar het was een mooi citaat om te duiden dat de drie verdragen toch heel belangrijk zijn en de drie poten elkaar in evenwicht houden, al kan er op het vlak van timing een verschillende dynamiek zijn. De matrix komt eraan.

U had ook nog een vraag over het voorstel van de Minaraad. We hebben het principe duidelijk ingeschreven dat zowel met de lokale besturen als met de maatschappelijke actoren verder overleg moet worden gepleegd. Er is enige flexibiliteit opgenomen omdat we in verschillende fases zullen terechtkomen na 2010 en rekening moeten houden met hoe een en ander dan verder wordt georganiseerd. Het OAP, overleg adviseerende partijen, speelt een heel belangrijke rol en transparantie is erg belangrijk.

De heer Peumans verwijst graag naar Nederland. Ik heb begrepen dat hij heeft bekend dat hij een halve Nederlander is. Gelukkig is hij ook nog een halve Vlaming. *(Opmerking van de heer Van den Brande)*

Het is evident dat de transparantie, ook van de kostprijs, een van onze bekommernissen is: het parlement zal hierover worden geïnformeerd. Ik kan u geruststellen: er zijn veel fora opgericht waar zal worden overlegd en voor een optimale transparantie zal worden gezorgd. Uw bezorgdheid over de kostprijs is ook mijn bezorgdheid. Wellicht zullen we het daar in de toekomst nog veel over hebben. We hebben het al gehad over het Deurganckdok en BAM. Binnenkort, op 13 maart als ik me niet vergis, zullen we het voortgangsrapport bespreken. Dit dossier wordt eraan toegevoegd.

Ik heb op alle vragen geantwoord. Ik verbind me ertoe om alle nodige bijkomende informatie zo snel mogelijk over te maken. Verdragsrechtelijk zijn we bij een eindpunt aanbeland. Het is een historische dag, waaraan velen hebben bijgedragen. Ik denk dat ze allen een pluim op de hoed verdienen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2006-07*, nr. 1016/1).

– *De artikelen 1 tot en met 5 worden aangehouden.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidiëring van gemeente- en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het voeren van een Sport voor Allen-beleid – 1024 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Caron, verslaggever, heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, dit ontwerp van decreet heeft in de commissie ruime aandacht gekregen. Ik overloop kort de verschillende tussenkomsten van de verschillende sprekers. Ik verwijs voor de nuanceringen en dergelijke graag naar het zeer uitgebreide verslag. Verder neem ik aan dat een aantal mensen straks nog een en ander zullen opmerken.

De heer Sauwens benadrukt dat hij blij is met het ontwerp van decreet. Omdat zij de sportbeoefening in de breedte wil activeren, verleende CD&V haar volle medewerking. De partij vindt het pleidooi voor een tweesporenbeleid goed en is blij dat het ontwerp een jaar eerder dan gepland is ingediend. Positief is ook dat dit met een minimum aan administratieve rompslomp gepaard gaat. Momenteel beschikken 190 van de 308 Vlaamse gemeenten over een erkende en gesubsidieerde sportdienst. De uitdaging bestaat erin alle gemeenten te laten meedoen. In het kader van de meerjarenbegroting wordt gezorgd voor de extra middelen. De heer Sauwens vindt het goed dat sportverenigingen zelf een initiatief kunnen nemen als het gemeentebestuur in gebreke blijft. Dat is vooral voor de Vlaamse Rand belangrijk. Zijn fractie juicht de grote betrokkenheid van het sportveld

toe en onderstreept dat met dit ontwerp de gemeentelijke sportraad opnieuw een decretale basis krijgt.

De heer Marginet van het Vlaams Belang herinnert aan het Regeerakkoord waarin wordt gepleit voor meer aandacht voor een brede sportparticipatie. Het ontwerp streeft naar planlastvermindering en wil de gewonnen middelen voorbehouden voor sportinitiatieven zelf. Hij kijkt uit naar de ontwikkeling van en de controle op de sportbeleidsplannen. De gevoelige verhoging van de financiële middelen vindt hij een positieve zaak. Negatief is volgens hem evenwel dat het decreet met terugwerkende kracht in werking treedt. Ook minder positief is de zware cofinanciering van 50 percent door de lokale overheden. Hij vindt het een nobel streven om de Vlaamse sportbeleidsdoelstellingen te laten doorsijpelen naar het lokale niveau, zolang dat maar niet te dirigistisch wordt.

Zo heeft hij reserves over de procentuele verdeelsleutels in het algemeen als over de quota voor diversiteit in het bijzonder.

De heer Van Nieuwkerke zegt dat men beginnen bouwen is aan de gouden triangel 'school-club-gemeenten' tijdens de voorbije legislatuur. Het ontwerp zet dat werk nu versneld voort. De spreker vindt het belangrijk dat de sportvereniging centraal staat in de subsidiëring en dat het geld ook naar sport gaat en niet naar infrastructuur. Positief is dat meer gemeenten betrokken worden. Zij zullen moeten werken aan een beleidsplan en daarover moeten nadenken met hun sportraad. Het coachen van de veelal kleinere gemeenten is een belangrijke ondersteuning.

Mevrouw Libert zegt dat de VLD tevreden is met het ontwerp, meer bepaald met de verhoging van de financiële middelen en de bijdrage door de gemeentebesturen. Belangrijk is dat het geld naar de sporters zelf gaat, zowel de georganiseerde clubs als de andere. De administratieve last is beperkt. De opsplitsing van de besteding van de middelen is vrij uitgewerkt. Het decreet mag geen betutteling van de lokale besturen instellen. De VLD steunt de coaching van startende gemeenten.

Ik zelf ben blij dat het oude decreet op de sportdiensten vernieuwd wordt. Het ontwerp is een goed voorbeeld van de samenwerking tussen de lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschap, waarbij de sportclub centraal staat. Ik ben blij met de sociale aspecten zoals het doelgroepenbeleid en de aandacht voor diversiteit en niet-georganiseerde sport. Ik benadruk dat ik het ontwerp niet betuttelend vind. Dit decreet legt de lokale besturen weliswaar op om een sportbeleidsplan te maken, maar het is slechts een licht sturingsinstrument omdat de invulling vooral lokaal gebeurt. De samenwerking

met de lokale besturen en de sportsector tijdens de voorbereiding van dit decreet, was voorbeeldig.

De heer Van Dijck zegt dat lokale besturen uitkeken naar het nieuwe ontwerp waarbij het de uitdaging was om meer gemeenten, in het bijzonder kleinere, te betrekken. Het ontwerp is drempelverlagend en staat garant voor kwaliteit. Er is een evenwicht tussen de gemeentelijke autonomie en de sturing door de subsidiërende overheid.

Mevrouw Robeyns sluit zich aan bij de collega's die het ontwerp belangrijk noemden. Het is complementair met het topsportbeleid. Zij benadrukt het belang van de sportgekwalficeerde ambtenaar.

Minister Anciaux zegt dat het ontwerp van decreet het resultaat is van langdurig en intensief overleg met alle partners: de administratie, Bloso, VVSG, VVP, VSF, de Sportraad, ISB, SVS. Ze werden intensief betrokken bij de totstandkoming van het decreet waarbij duidelijke keuzes gemaakt zijn. Voor het Sport voor Allen-beleid streeft de regering naar een grote consensus. Er zijn tijdens de besprekingen verschillende amendementen ingediend. De meerderheid diende er in voor het vermijden van verkeerde interpretaties van bepaalde begrippen en voor een aantal technische correcties. Maar ook voor een beperkte wijziging van de verhouding waarin subsidies moeten worden aangewend voor de verschillende onderdelen: 50 percent directe steun aan sportclubs, 20 percent voor programma's van anders georganiseerde sport en 10 percent voor diversiteit en toegankelijkheid in de sport. Dit laatste percentage is geïntegreerd in de verschillende bestedingspercentages. Er was ook een amendement over de toewijzing van de subsidies in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, waarbij nu naast de VGC ook de gemeentebesturen rechtstreeks subsidie kunnen ontvangen voor de ondersteuning van de Vlaamse sportclubs. De toewijzing is gebaseerd op het aantal inwoners van de gemeente en het aantal Nederlandstalige sportclubs. Er waren ook amendementen om de Vlaamse subsidies te bestemmen voor sportclubs die aangesloten zijn bij een federatie die zich heeft aangepast aan de Vlaamse decreten. Deze regel heeft echter pas over drie jaar uitwerking zodat de betrokken federaties zich kunnen conformeren aan de Vlaamse decreten. Er was ook een amendement over de regels voor de aanwerving van de sportgekwalficeerde sportambtenaar. Die regels worden licht verstrengd voor grotere gemeenten. Ook de datum waarin de sportgekwalficeerde ambtenaar in dienst moet zijn, is voorwaarde voor subsidiëring.

De Vlaams Belang-fractie diende eveneens enkele amendementen in: één om de datum van inwerkingtreding niet retroactief toe te passen en één over de datum waarin de sportgekwalficeerde ambtenaar in dienst moet zijn.

De minister vindt het goed om een onderscheid te maken tussen clubs die niet aangesloten zijn bij erkende sportfederaties en clubs die aangesloten zijn bij unitaire sportfederaties. De minister gaat akkoord met het uitsluiten van sportclubs, aangesloten bij een unitaire sportfederatie die zich niet in regel wil stellen met de Vlaamse decreten. Hiervoor moet echter in een aanvaardbare overgangperiode worden voorzien. De minister nodigt alle unitaire federaties uit zich in regel te stellen. Hij dankt de leden voor de constructieve medewerking. (*Applaus bij sp.a-spirit en VLD-Vivant*)

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we waren in 2004 toch wat geschrokken. Mijnheer de minister, ik begrijp dat iedereen een kind van zijn tijd is en u werd minister van Sport toen we tijdens de Olympische Spelen niet de verhoopte resultaten haalden. We zagen dat uw eerste verklaringen als nieuwe minister van Sport vooral over topsport, medailles en prestaties gingen.

We waren daar niet zo gelukkig mee. Vooral niet toen we in uw beleidsnota lazen dat er voor het lokale sportbeleid, het Sport voor Allen-beleid, in 2008 een nieuw decreet zou komen en de middelen in 2009. Wij vonden dat daarmee onrecht werd gedaan aan een enorm belangrijk maatschappelijk gebeuren in Vlaanderen dat nog enorme groeikansen heeft: sport aan de basis.

Men spreekt soms over de sportpiramide, met een heel brede basis en aan de top enkele kampioenen die medailles bij wereldcompetities kunnen halen. Mijnheer de minister, de realiteit is totaal anders. Als u zou doen wat men vroeger in de DDR en in Australië deed, namelijk in de lagere scholen en de kleuterklassen kijken hoeveel jongeren puur fysiek de kans hebben om kampioen te worden, zou blijken dat het een zeer beperkte groep is. Het gaat uiteindelijk om 5 of maximum 10 percent van de mensen die ooit in nationale of internationale competities kunnen meedraaien als de omstandigheden inzake opleiding, begeleiding enzovoort goed zijn.

Dus wordt 90 percent uitgesloten van het topsportgebeuren. Dat is de discussie in heel wat clubs, waar trainers enorm resultaatgericht werken en enkel willen werken met de mannen die kunnen voetballen. Men gaat voorbij aan een zeer belangrijk maatschappelijk gebeuren, dat we niet alleen in stand moeten houden, maar ook groeimogelijkheden moeten geven.

Het enthousiasme van 22 jonge spelertjes, toegejuicht door ouders, grootouders of familie en die zich allemaal kleine Ronaldo's wanen, is enorm. Als iemand gaat joggen en de zoon loopt fier mee met zijn papa, is dat toch schitterend. Het is een soort belevings-, spel-

en sportvreugde die voor de persoonlijkheidsontwikkeling van de bevolking enorm belangrijk is. Dat geldt zowel voor de teamsporten als het individueel beleven van de inspanning en de uitdaging om eens te kunnen winnen van iemand anders, ook al is het tijdens een badmintonwedstrijd met een vriendengroepje van 50-plussers.

In het brede sportgebeuren zit een enorme sociale kracht. Investeren in breedtesport heeft een enorme maatschappelijke meerwaarde. Nieuwe Vlamingen, die de taal nog niet goed spreken, maar dankzij sport een status verwerven, worden mee betrokken.

In deze moderne tijd van televisie en pc kunnen we mensen samenbrengen dankzij het samen beleven van spelvreugde. Dat heeft zo'n grote maatschappelijke meerwaarde, dat we vanuit CD&V onmiddellijk hebben gezegd dat we de breedtesport, de recreatieve sport en sport voor allen veel meer moeten ondersteunen. Topsport is goed, maar dat gaat om een vrij smal segment. Het begint jong en dan komen de topsportscholen en de begeleiding en uiteindelijk zeggen we aan de mensen van het BOIC dat ze met deze kampioenen in spe iets goeds moeten doen. Maar het brede maatschappelijke gebeuren van de tienduizenden sportclubs in Vlaanderen en van honderdduizenden jonge en oudere Vlamingen die heel veel vreugde beleven aan sport is van groter belang.

Ik ben ervan overtuigd dat wanneer je mensen drie uur sport per week zou afpakken, de referenda een heel andere uitslag zouden hebben dan wanneer mensen drie uur langer moeten werken voor hetzelfde geld, om even bij de actualiteit van Volkswagen Vorst aan te sluiten. Het is goed voor de sociale samenhang en voor de persoonlijkheidsontwikkeling.

Ook de gezondheidseffecten mag men niet te licht inschatten. De laatste 10 tot 15 jaar is er een nieuw fenomeen ontstaan waarbij vooral jongeren minder lenigheid en kracht ontwikkelen en daar op latere leeftijd de nadelige effecten van ondervinden, zoals bewegingsarmoede of zwaarlijvigheid. Men onderschat de gezondheidseffecten op korte en langere termijn. Minister Van Mechelen van Ruimtelijke Ordening zegt dat we allemaal dichter op elkaar moeten wonen en we geen ruimte meer zullen hebben. De minimumnorm zal 25 woningen per hectare zijn in de stedelijke gebieden. Er zal dus nog maar heel weinig ruimte blijven. Vroeger konden wij nog op straat voetballen of de Olympische Spelen imiteren. Maar deze natuurlijke omgevingsruimte is er bijna niet meer in het overbevolkte Vlaanderen. De gemeenschap zal ruimte moeten bieden aan jong en oud om te kunnen sporten en vrij te kunnen bewegen. Dat betekent een enorm grote opdracht.

We zijn heel blij met dit ontwerp van decreet omdat het tegemoet komt aan een bekommernis die heel breed is

gedragen in Vlaanderen. We zijn blij dat het er een jaar vroeger komt en dat er meer middelen komen. Als je ziet welke enorme positieve effecten het sporten maatschappelijk heeft, moet het mogelijk zijn met de enorme budgetten waarover deze regering beschikt – dankzij onder meer de alternatieve financiering blijkbaar – dat we de impuls subsidies wat vroeger zouden inschakelen. Dit ontwerp van decreet moet lukken. Op dit ogenblik zijn er 190 gemeenten die beschikken over een erkende en gesubsidieerde sportdienst. Het moet mogelijk zijn om van de 308 gemeenten er op zijn minst 300 te laten instappen. Het moet algemeen zijn. De hand die Vlaanderen nu reikt geeft meer middelen, met een enorme vereenvoudiging en veel minder bureaucratie, met een licht sturend aanbod om op het lokale niveau een nieuwe impuls aan het sportbeleid te geven. We moeten ervoor zorgen dat die middelen vanaf 2008 kunnen worden ingebracht. Onze fractie zal in de begrotingsbesprekingen een lichte amendering bepleiten. Het gaat om relatief kleine bedragen maar met een heel groot effect bij de basis. Het zou jammer zijn dat een aantal gemeenten niet zou instappen omdat het iets nieuws is en ze een gekwalificeerd sportfunctionaris moeten aanwerven. De drempel moet zo laag mogelijk gehouden worden.

Dit is een van de betere ontwerpen van decreet. We hebben het ooit meegemaakt dat er ontwerpen van decreet werden voorbereid in de regering, waarna er niets meer aan kon worden gewijzigd, want het was in de interkabinettenwerkgroep binnen de meerderheid zo beslist en het moest zo door het parlement gejaagd worden. Mijnheer de minister, ik ben blij dat u ruimte hebt gegeven voor amendering en bespreking. U hebt uit uw verleden een gezonde democratische reflex overgehouden. Het parlement heeft in de diverse besprekingen in de commissie de kans gekregen om een aantal amendementen in te brengen. We zijn blij dat het amendement in verband met de invoering van de verplichting om gekwalificeerd personeel in dienst te nemen, aanvaard werd in de commissie. We zijn blij dat we ook de Brusselse gemeentebesturen de kans geven in dit Vlaams initiatief te stappen. We zijn blij dat het parlement het ontwerp van decreet heeft geamendeerd, zodat we nog enkel de sportclubs die aangesloten zijn bij een erkende Vlaamse sportfederatie vanaf 2010 met Vlaams geld zullen subsidiëren. Het debat woedt thans volop, hoofdzakelijk ten aanzien van de KBVB. Het voetbal is hierbij zeer belangrijk. We vinden het goed dat dit drukkingsmiddel nu wordt ingevoerd.

Het kan niet dat Vlaams geld wordt gebruikt, ook op het lagere niveau, voor sportfederaties die zich niet hebben aangepast aan de Vlaamse decreten. Het kan niet dat men wel van de voordelen van het systeem wil genieten, maar zich niet wil inschakelen in een vernieuwd sportbeleid in Vlaanderen.

Dit is een goed ontwerp van decreet, dat we voluit zullen steunen. Ik hoop dat we ter zake eenparigheid kunnen bereiken. Dit is een nieuwe kans om het Sport voor Allen-beleid in Vlaanderen een nieuwe start te geven. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, dit ontwerp van decreet komt allerminst te vroeg, zeker gezien het feit dat het na goedkeuring met terugwerkende kracht in voege treedt. Na de klemtoon op topsport in het begin van deze zittingsperiode komt de focus nu eindelijk ook volop op de brede sport te liggen. De heer Sauwens wees u hier al op. Ook voor mijn fractie is het Sport voor Allen-beleid een zeer belangrijk maatschappelijk gegeven.

Dat lokale besturen zullen worden gestimuleerd om een lokaal sportbeleid uit te werken of te verfijnen, is zeker toe te juichen. De Vlaamse overheid zal in de toekomst echter ook genoeg aandacht moeten hebben om daartoe ook in de nodige middelen te voorzien. Het is bovendien de ambitie van dit ontwerp te voldoen aan het algemene streven naar planlastvermindering, en de zo gewonnen middelen vooral voor te behouden voor concrete sportinitiatieven. Op dat vlak moeten we echter toch nog een beetje wachten op het effect van de vele lokale sportbeleidsplannen die de komende jaren zullen worden opgemaakt, met de vraag hoe de daaraan gekoppelde controles binnen de Vlaamse administratie zullen verlopen. Tijdens de hoorzittingen over dit ontwerp was er bovendien een waarschuwing te horen: we moeten erover waken dat de planlast niet gaat verschuiven van de gemeenten naar de lokale sportclubs.

Mijnheer de minister, de heer Sauwens wees er daarnet al op: het is goed dat u wat ruimte hebt gegeven voor amendering in de commissie. Via amendering heeft men bij dit ontwerp van decreet alvast rekening gehouden met heel wat opmerkingen geformuleerd door de diverse sportactoren in Vlaanderen. Op sommige opmerkingen werd niet ingegaan. Bij andere opmerkingen is er, hoewel ze zijn verwerkt in dit ontwerp, toch nog interpretatie mogelijk. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten heeft ons dan ook enkele dagen geleden een brief gestuurd opdat, naar aanleiding van deze bespreking, vooralsnog enkele zaken zouden worden verduidelijkt. Er waren nog verenigingen die ter zake vragen hebben gesteld. De VVSG stelde dat het antwoord van de minister op haar vragen een belangrijk houvast zou kunnen bieden voor de interpretatie van het decreet bij de toekomstige implementatie ervan.

Mevrouw de voorzitter, ik zie dat de minister er niet is.

De voorzitter: De regering is vertegenwoordigd. De minister moest heel even weg, maar hij komt meteen terug.

De heer Johan Deckmyn: Ik hoop dan dat mijn boodschap aan hem wordt overgemaakt. Ik heb gezien dat een kopie van de VVSG-brief onder meer naar hem is gestuurd. Het is niet mijn bedoeling de vragen in die brief hier uitgebreid en volledig over te nemen. Daar de minister die brief ook heeft gekregen, neem ik aan dat hij daar dieper op in zal gaan in zijn antwoord.

Ik wil de bespreking in de commissie niet volledig overdoen. Het volstaat te verwijzen naar het mondelinge verslag van daarnet en naar het uitgebreide schriftelijke verslag. Toch wil ik nog enkele aandachtspunten aankaarten. Het ontwerp zorgt er ook voor dat er rekening wordt gehouden met de gevoeligheden in de Vlaamse Rand, wat positief en noodzakelijk is. Dit geeft sportverenigingen immers de mogelijkheid om zelf het initiatief te nemen als gemeentebesturen in gebreke blijven.

Over alle partijgrenzen heen bestond er een consensus dat de Vlaamse subsidies enkel ter beschikking konden worden gesteld van sportclubs die aangesloten waren bij een federatie die zich heeft aangepast aan de Vlaamse decreten. Na een door de meerderheid ingediend amendement, kunnen verenigingen niet meer ondersteund worden als zij zijn aangesloten bij unitaire sportfederaties, die zich niet wensen te splitsen in een Vlaamse en Franstalige vleugel. Vooral de Koninklijke Belgische Voetbalbond wordt hierbij voor een keuze gesteld.

Het Vlaams Belang was verheugd over dit amendement, maar kon zich niet verzoenen met een bijkomend amendement bij het laatste artikel van dit ontwerp-decreet, dat deze redenering uitstelt tot begin 2010. Men argumenteert dat deze geste de Vlaamse bereidheid aantoont om samen met de voetbalbond te zoeken naar een oplossing voor de splitsingsproblematiek. Feit is dat de voetbalbond reeds meermaals een uitgestoken hand geweigerd heeft. Door het hanteren van dit tijdsplan heeft men alleen maar minder drukkingsmiddelen om de voetbalbond te overtuigen tot splitsen. Onze discussie naar aanleiding van de actuele vraag van de heer Sauwens over de acute geldnood van de voetbalbond, zette dit extra in de verf. De voetbalbond slaat liever het lidgeld van de clubs op, dan via een splitsingsszenario een oplossing te zoeken.

Een ander punt van kritiek betreft de procentuele verdeling van de subsidies. Voor de lokale overheden komt het nogal betuttelend over dat de besteding van de middelen onderworpen is aan een vast procentueel patroon. In het advies van de Vlaamse Sportraad formuleert men het voorzichtig: men stelt dat de verplichte procentuele verdeling lichtjes naar betutteling zweemt. Ook de VVSG wees erop dat dit de autonomie van de lokale overheden inperkt.

In verband met de voorziene opgelegde quota voor diversiteit, heb ik er al op gewezen dat diversiteit breed

wordt omschreven, maar dat de invulling, vooral op stedelijk vlak, wellicht een specifiek patroon zal volgen.

Het Vlaams Belang maakt ook voorbehoud omtrent het feit dat de lokale overheden de beleidssubsidie van de Vlaamse Overheid moeten verhogen met 50 percent. Deze vorm van cofinanciering is zeker een beperking van de lokale autonomie. Elk lokaal bestuur dat het op sportgebied goed meent met de bewoners, zal automatisch mee investeren, zonder dat het decretaal verankerd hoeft te zijn. Maar de cofinancieringregel maakt er wel een opgelegd nummer van.

Toch bevat dit ontwerp van decreet veel positieve elementen om ervoor te zorgen dat de lokale besturen een goed en kwalitatief sportbeleid kunnen ontwikkelen. Veel lokale overheden zijn daarvoor vragende partij. Ondanks enkele negatieve aspecten, juichen we dus het tot stand komen van dit decreet toe.

Mijnheer de minister, ik heb verwezen naar een brief van de VVSG. Ik heb er niet uitvoerig uit geciteerd, omdat u die ook ontvangen hebt. Ik besluit dat dit decreet in de toekomst een hefboom kan worden voor een degelijk lokaal sportbeleid in Vlaanderen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Beste collega's, mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de Vlaming kampt met gezondheidsproblemen. Vlamingen hebben in toenemende mate last van zwaarlijvigheid en depressies. Beweging is een goede bestrijding van hart- en vaatziekten. Sport is goed voor de mens. Een goed sportbeleid zet meer mensen aan tot bewegen. Een algemene sportcultuur zet ook aan tot meer topsport, wat afstraalt op de hele gemeenschap.

Er zijn dus redenen te over om het engagement van Vlaanderen om het lokaal en provinciaal sportbeleid te ondersteunen, toe te juichen. Ik benadruk de term 'ondersteunen', want de gemeentelijke autonomie moet gevrijwaard blijven. Het zwaartepunt moet bij de gemeenten, de provincies en de VGC liggen, maar in ruil voor de extra budgettaire inspanningen kunnen wel een aantal dingen worden gevraagd aan de lokale besturen, bijvoorbeeld een extra toelage van 50 percent.

Wij geloven dat in dit ontwerp van decreet een goed evenwicht werd gevonden tussen de gerechtvaardigde eisen van Vlaanderen en de kwaliteit van het lokale sportbeleid. Bovendien kan ook de gemeentelijke autonomie gevrijwaard blijven. Open Vld heeft wel wat schrik voor een te rigide opsplitsing van de middelen. Er diende immers 50 percent te worden besteed aan de sportclubs en 20 percent aan de buurt- en schoolgebonden sport, en 10 percent diende als waarborg voor de

toegankelijkheid en diversiteit binnen de sport. Open Vld vond dit te kunstmatig en betuttelend. Het is belangrijk dat 10 percent wordt gevrijwaard om sportkansarme mensen te stimuleren om meer aan sport te doen, maar dat kan ook gebeuren binnen de percentages die aan de sportverenigingen en aan de buurt- en schoolgebonden sport zullen worden besteed. We hebben een amendement ingediend om die integratie te bewerkstelligen en we zijn heel tevreden dat ons amendement door de commissie werd aangenomen.

Mijnheer de minister, hoe dan ook dienen er nog een aantal uitvoeringsbesluiten genomen te worden. Het is belangrijk dat ook daarbij de gemeentelijke autonomie niet wordt beknut en dat de planlasten niet worden verzwaaard. We vragen u om hierover te waken en om ervoor te zorgen dat de administratieve vereenvoudiging prioriteit krijgt bij de voorwaarden inzake de subsidiëring, de voorwaarden van de beleidsplannen en de controle op de beleidsplannen. Open Vld vindt het belangrijk dat de middelen worden besteed aan de sporters zelf. Vooral hieraan moet aandacht worden besteed in de uitvoeringsbesluiten.

Mijnheer de minister, er werd reeds verwezen naar de vragen van de VVSG, maar ik wil het ook even hebben over een vraag van de VVP. In de artikelen met betrekking tot de provincies staat dat de provincies recht hebben op 'een maximum van 0,2 euro aan beleidssubsidies' per inwoner per jaar. De gemeenten hebben recht op een vast bedrag van 1,5 euro per inwoner per jaar. Hoe moet het woord 'maximum' worden geïnterpreteerd? Betekent het dat in de toekomst minder middelen besteed zullen worden aan de beleidssubsidies van de provincies?

Open Vld is heel tevreden dat er eindelijk aandacht wordt besteed aan de onmiskenbare belangrijkheid van een efficiënt lokaal sportbeleid dat alle bewoners en alle sporters de kans geeft om een eigen sport te beoefenen. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, het ontwerp van decreet voor het voeren van een Sport voor Allen-beleid is een belangrijk decreet. Het uitgebreide overleg met de verschillende actoren in de sector en de uitgebreide bespreking en amendering in de commissie, benadrukken samen het belang van dit decreet.

De doelstelling om in samenwerking met de gemeenten en provincies een Sport voor Allen-beleid te voeren, het sportaanbod te verruimen, te professionaliseren en kwalitatief te verbeteren, kan ik namens mijn fractie enkel toejuichen. Met dit initiatief krijgt sport voor allen een eerste eigen decreet. Dat sport voor allen

decretaal in het lokale sportgebeuren wordt verankerd, is een goede zaak. Het lokale niveau is voor de sport voor allen van levensbelang. Dit ontwerp van decreet legt dan ook een grote verantwoordelijkheid bij de lokale en regionale besturen. De gemeente- en provinciebesturen spelen een cruciale rol. Het principe dat de lokale of provinciale overheid voor elke euro die de Vlaamse overheid subsidieert, een vast bedrag, namelijk 0.5 euro, moet bijleggen, is positief en zorgt voor een gedeelde verantwoordelijkheid.

Om zo veel mogelijk mensen in Vlaanderen te stimuleren, uit te nodigen, te begeleiden en om hun de ruimte te bieden tot actieve sportbeoefening, is er een duidelijke responsabilisering van het lokale niveau noodzakelijk.

Tegenover deze grote verantwoordelijkheid biedt de Vlaamse overheid via dit ontwerp van decreet ook grote vrijheid en enorme kansen voor de lokale besturen. Ze kunnen vrij de Vlaamse doelstellingen concretiseren, ieder op hun eigen wijze, waardoor een uniek sportbeleidsplan zal ontstaan. Via een prioritair ondersteuningsbeleid wordt in dit ontwerp van decreet ook het belang van de sportverenigingen onderstreept. Dat men de brede sportparticipatie wil verhogen, bij voorkeur via een actieve sensibilisatie voor sportbeoefening in clubverband, ondersteunt mijn fractie ten volle.

Het is bovendien belangrijk dat de sportverenigingen centraal staan in de subsidieregeling en dat het geld ook naar de sport gaat in plaats van naar infrastructuur. Bovendien is mijn fractie ook blij met de sociale aspecten, zoals het doelgroepenbeleid en de aandacht voor diversiteit en niet-georganiseerde sport. Tot slot is het ook belangrijk dat er specifiek aandacht wordt besteed aan de jeugdsport door middel van de impulssubsidies. Het aanmoedigen van jeugdsport door het stimuleren van de kwaliteit van de jeugdsportbegeleiders is voor de sp.a belangrijk.

De optimale situatie zou zijn dat impulssubsidies en beleidssubsidies gelijktijdig worden ingevoerd. Dat is nu niet het geval. Voor ons ligt een vernieuwend ontwerp van decreet, dat ongetwijfeld de nodige vragen oproept; daarom is het begeleidingstraject absoluut noodzakelijk. De coaching van de veelal kleinere gemeenten die voor het eerst meedoen, vormt hierbij een belangrijke ondersteuning. De administratieve last die dit ontwerp met zich meebrengt, is beperkt en dit moet in de uitvoeringsbesluiten ook zo blijven. Door dit ontwerp van decreet is het tweesporenbeleid van topsport en sport voor allen eindelijk een feit. We hopen dan ook dat zoveel mogelijk gemeenten op deze uitnodiging zullen ingaan en op die manier meehelpen om zoveel mogelijk Vlamingen te stimuleren om actief aan sport te doen. De sp.a staat volledig achter dit ontwerp van decreet en zal het dan ook goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit de vorige tussenkomsten moet blijken dat Limburg zeker een van de meest sportieve provincies is.

De heer Johan Sauwens: De waarheid is hier gezegd, mijnheer Vanackere. 37 van de 44 Limburgse gemeenten hebben vandaag een erkende en gesubsidieerde sportdienst. Daarmee zijn we absolute koploper in Vlaanderen, ook wat de sportinfrastructuur betreft, zoals zwembaden, sporthallen en atletiekpistes. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Steven Vanackere: Zo zie je maar dat je zelfs zonder het dossier te kennen, de waarheid kunt spreken.

Dit was maar een *captatio benevolentiae* om vanuit Brussel een kleine toelichting te geven en de tevredenheid te onderstrepen die hier al aan bod is gekomen. Door dit ontwerp van decreet is het parlementaire werk ten volle mogelijk. Dat is belangrijk. Sommige collega's hebben gezegd om welke inhoudelijke redenen het een goed ontwerp van decreet is. Het imago dat soms wordt opgehangen van dit parlement, dat het een instelling is waar je voorontwerpen van de regering zonder meer hebt goed te keuren, en dat we een jaknikkersvereniging zijn, is in ieder geval tenietgedaan.

Ik wil het hebben over een set van amendementen, waarmee we het mogelijk maken dat de Brusselse gemeenten ook rechtstreeks met de Vlaamse Gemeenschap meewerken aan een Sport voor Allen-beleid. De inspiratie daarvoor komt uit de sector van het cultuurbeleid. Vlaanderen heeft ervoor gezorgd dat de Brusselse gemeenten ook rechtstreeks kunnen instappen. Vandaag nemen 12 van de 19 gemeenten deel. Dat heeft een dynamiek op gang gebracht in de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Nu weet ik wel dat sport, en zeker de beoefening ervan, minder taalgebonden is dan cultuur. Velen zeggen dat je sport niet beoefent in het Nederlands of het Frans, maar gewoon samen met de mensen die toevallig op een bepaalde plaats een passie hebben voor deze vorm van lichaamsbeweging. Zij zeggen ook dat je dat dus niet taalkundig kan bekijken.

Dat is gedeeltelijk waar. De nuance tussen het Sportdecreet en het Cultuurdecreet is ongetwijfeld relevant, maar aan de andere kant is het ook zo dat de organisatie van een bevoegdheid als Sport gerust vanuit een van de gemeenschappen kan worden gedaan, om vervolgens bijzonder open te staan ten aanzien van de andersstalige bevolking die een beroep wil doen op dat aanbod. Men moet dat onderscheid telkens opnieuw maken. Het is niet omdat een bepaalde activiteit van het menselijke leven wat minder taalgebonden is dan ande-

re, dat je die niet vanuit één gemeenschap op een correcte manier kunt lanceren. En dat is wat er hier gebeurt.

De redenen om rechtstreeks met de gemeenten aan de slag te gaan, zijn hier in het parlement al min of meer aangekondigd. In de beleidsnota is al de principiële beleidskeuze gemaakt om naast de VGC ook de negentien Brusselse gemeenten als partner van het Vlaamse beleid in Brussel te beschouwen. Ik herinner u aan een motie van aanbeveling van dit parlement van 20 december 2006 op de beleidsbrief Brussel, waarin dit parlement erop aandringt om “gebruik te maken van het aantreden van de nieuwe schepencolleges om met vernieuwde energie de mogelijkheden van partnerschappen met de gemeenten te onderzoeken, natuurlijk in goed overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie”.

Het Vlaams Parlement maakt dus helemaal geen keuze tegen de Vlaamse Gemeenschapscommissie, door de hand uit te steken naar de Brusselse gemeenten die willen instappen in het Sport voor Allen-beleid. De VGC heeft uiteraard een essentiële rol te spelen en zal die ook moeten blijven spelen, zelfs in de compleet onrealistische hypothese dat alle negentien Brusselse gemeenten zouden instappen in dit ontwerp van decreet. De waarheid is natuurlijk dat verschillende gemeenten dat niet zullen doen. We zullen al bijzonder goed werk geleverd hebben, als we op termijn een aantal deelnemers krijgen dat vergelijkbaar is met dat van het lokale cultuurbeleid. Voor die territoria waar de gemeenten niet meedoen, is het duidelijk dat de VGC een complementaire rol te spelen heeft.

Waarom vind ik het een goed idee dat de lokale besturen zelf de kansen hebben om mee in te stappen? Vanuit de logica van de subsidiariteit zijn zij diegene die de sportclubs, de verenigingen en de instellingen kennen, die weten wie kan meedoen aan anders georganiseerde sport op hun grondgebied. Zij kunnen op die manier ook goed nagaan hoe de prioriteiten van het Vlaamse beleid kunnen worden gerealiseerd. Een Sport voor Allen-beleid heeft meer kans op slagen als men de medewerking heeft van het bestuur dat het dichtst bij de mensen staat.

Ik herinner er even aan dat het geld dat niet wordt gebruikt, doordat gemeenten er geen beroep op doen, integraal naar de VGC vloeit. Het is de verdienste van de minister om voor de gemeenten en de VGC een bedrag van 800.000 euro te reserveren. Daarmee komt hij ruimschoots tegemoet aan de vraag om een echte Brusseltoets in het volledige Vlaamse beleid te integreren en ervoor te zorgen dat er een Brusselnorm wordt gerespecteerd. Als de gemeenten er niet instappen, is de VGC daar om erop in te gaan.

Wanneer u straks over het ontwerp van decreet zult stemmen en u zult zien dat er 400.000 euro van de 800.000 euro gereserveerd wordt voor de VGC, is het

meer dan waarschijnlijk dat het bedrag van de VGC veel belangrijker zal zijn dan dat. De middelen die de gemeenten niet opgebruiken, zullen door het amendement immers automatisch terugvloeien naar de VGC.

De Vlaamse schepenen in de Brusselse gemeenten krijgen op deze manier met het Sportbeleidsplan een extra instrument en financiële middelen om hun rol nog sterker te spelen en nog beter te benadrukken dat de Vlaamse Gemeenschap in Brussel ook een positieve partner wil zijn. Je mag ook niet vergeten dat de gemeenten, als ze willen instappen, net zoals in de rest van Vlaanderen naast elke euro van de Vlaamse Gemeenschap zelf een halve euro van het gemeentelijke budget moeten leggen.

Het is de minister die eraan herinnerd heeft dat dit eigenlijk een extra hefboomeffect is. Wanneer er één euro geld naar de VGC stroomt, en er komt een halve euro van de VGC bij, dan gaat het nog altijd over Vlaams geld. Verder wordt de VGC ook voor een groot deel gefinancierd met dotaties van het Brusselse Gewest. Wanneer vandaag verschillende Brusselse gemeenten zouden instappen, dan zouden ze naast de middelen van de Vlaamse Gemeenschap 50 percent eigen gemeentelijke middelen injecteren. Op die manier worden gemeentelijke budgetten gemobiliseerd voor het Vlaams beleid. We kunnen daar in dit Vlaams Parlement niet anders dan heel tevreden over zijn.

Zowel voor de inspanning die van de gemeenten wordt gevraagd als voor de aanwending, wordt met opzet weinig onderscheid gemaakt met de andere Vlaamse gemeenten. De regel dat 50 percent naar sportclubs gaat, 20 percent naar het probleem van de anders georganiseerde sport en 10 percent naar diversiteit en toegankelijkheid, geldt ook in Brussel. Er bestaat dus een synergie tussen de verschillende gemeenten. Het enige onderscheid is het ontbreken van impulssubsidies en van de mogelijkheid om een verenigingssportbeleidsplan in te dienen.

Ik ben ervan overtuigd dat er nood is aan goodwill en fair play tussen de verschillende lokale besturen. Sommigen vrezen dat de omweg langs de gemeenten het voor de VGC in sommige gevallen moeilijker zal maken om meteen te doen wat ze meent te moeten doen. Ik blijf ervan overtuigd dat de kans om de gemeenten mee in te schakelen op lange termijn meer voordelen heeft dan een beleid waarbij men er bij voorbaat van uitgaat dat die negentien gemeenten toch niet willen deelnemen aan een Vlaams beleid. We moeten het op zijn minst proberen. Ik weet dat dit ook in andere dossiers uw filosofie is, mijnheer de minister. Met dit amendement en met de goedkeuring van dit ontwerp van decreet tonen we aan dat we dit beleid van de uitgestoken hand naar de Brusselse gemeenten willen blijven handhaven. We zullen zien wat het oplevert. Ik

reken op de Vlaamse Gemeenschapscommissie om daar zo loyaal en zo fair mogelijk een succes van proberen te maken. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil het vooral hebben over de gemeenten zelf. De subsidiëring moet de gemeenten in staat stellen om meer middelen te investeren in de sport. Bovendien zou er ook kwalitatief een sprong vooruit moeten worden gemaakt via de pool van gekwalificeerde begeleiders, sportbeleidsplannen, sportraden en sportgekwalficeerde ambtenaren. We worden daar allemaal beter van, ten minste als er resultaatgericht wordt gedacht. Voor de gemeenten moet er een nulmeting komen voor de sportparticipatie in Vlaanderen.

Misschien hebben bepaalde gemeenten dit al lang zelf onderzocht. Indien dat niet het geval is, moeten ze daartoe worden aangemoedigd, bijvoorbeeld via het zogenaamde begeleidingstraject voor startende gemeenten.

Ook verwachten we dat minister Anciaux regelmatig tevredenheidsenquêtes houdt over het sportbeleid in Vlaanderen en in de gemeenten. Dat alles moet leiden tot een precieze meting van de werkelijke impact van het straks goedgekeurde decreet. Het mag niet louter gaan om een intentie.

Mijnheer de minister, deze voormiddag hebben we het al gehad over de vragen van de VVSG. Artikel 2.7 is nog altijd van toepassing. De vraag is wel of het nog altijd van toepassing is op de diverse financiële tussenkomsten die in de eerste versie stonden.

In de tekst is er sprake van een subsidiereglement. De VVSG vraagt of het ook kan slaan op verschillende subsidiereglementen. Het is immers mogelijk dat één subsidiereglement slechts slaat op één doelstelling terwijl een gemeente voor een andere doelstelling nood heeft aan een ander reglement. Wordt dat ook geaccepteerd?

Een laatste punt waar de gemeenten vragen over hebben, is het sportbeleidsplan en de inhoud, de inspraak van de gemeenten bij het opstellen van het provinciaal beleidsplan en de overgangssubsidie tot 2009.

Mijnheer de minister, collega's, als er voor het bereiken van de echte doelstellingen van het ontwerp van decreet – het aantal Vlamingen dat frequent aan sport doet gevoelig te vergroten –, voldoende waakzaamheid aan de dag wordt gelegd, dan is Open Vld de rennersploeg die samen met de minister van Sport de 'Omloop van al het Volk' wil meerijden en winnen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik dank de heer Sauwens, de heer Deckmyn, mevrouw Libert, mevrouw Robeyns, de heer Vanackere en de heer Callens voor hun opmerkingen en de verslaggever voor de correcte weergave van de besprekingen in de commissie. Ik dank hen ook voor de steun die uit de reacties blijkt voor dit ontwerp.

Mijnheer Sauwens, ik heb helemaal niet de pretentie om te zeggen dat ik een minister ben die alles beter weet dan wie dan ook. Ik heb wel de pretentie om te zeggen dat ik goed kan luisteren. Dat is nog iets anders dan goed gehoorzamen. Ik luister met zeer veel plezier naar de inbreng van alle fracties.

Het klopt dat we er in eerste instantie van uitgingen dat de we tijdens de eerste jaren alles moesten inzetten op het topsportbeleid. Voor het Sport voor Allen-beleid moest er immers heel wat decretaal werk worden verzet. Mijnheer Sauwens, terecht hebt u en uw fractie benadrukt dat de twee delen van het sportbeleid belangrijk zijn. Zowel op het algemeen sportbeleid als op het topsportbeleid moet worden ingezet. We doen dat ook volop. Beide hebben elkaar nodig.

Ik sluit me volledig aan bij uw pleidooi voor het Sport voor Allen-beleid. Het is een goede correctie dat we vanaf 2008 en 2009 de financiering van het lokale en regionale Sport voor Allen-beleid verwezenlijken: een jaar vroeger dan oorspronkelijk gepland. Ik kan niet beloven dat we erin zullen slagen om de impulssubsidie, waarin nu is voorzien vanaf 1 januari 2009, naast de basissubsidie vanaf 1 januari 2008, zoals u namens uw fractie vraagt, mevrouw de voorzitter, versneld toe te kennen vanaf januari 2008.

Ik begrijp dat CD&V en anderen zich ertoe hebben geëngageerd om daar zwaar op te drukken. Ik zal nagaan wat haalbaar is. Ik beloof wel dat ik mij er helemaal niet tegen zal verzetten indien het haalbaar is. Integendeel. Maar laat ons ervan uitgaan dat in ieder geval de basissubsidie vanaf 1 januari 2008 en de impulssubsidie vanaf 1 januari 2009 al een forse stimulans moeten geven aan het Sport voor Allen-beleid. Indien het sneller kan, wie zal er zich tegen verzetten? Niemand. Ik ben ook blij dat dit wordt gezien als een volledig nieuwe start voor het sportbeleid in Vlaanderen.

Ik vind het goed dat het parlement heeft duidelijk gemaakt dat unitaire sportfederaties die er bewust voor kiezen om zich niet aan te passen aan de staatkundige realiteit van dit federale land, zelf verantwoordelijk zijn voor het feit dat hun lokale afdelingen daar het slachtoffer van worden. Dat we die basissubsidies eerst wél gaan geven, is volgens mij een sterker middel om dat af te dwingen want als de unitaire sportfederaties zich niet aanpassen, zullen de clubs reëel ondervinden dat ze minder geld krijgen.

U vindt dat ik in de huidige onderhandelingen, onder meer met de Koninklijke Belgische Voetbalbond, te optimistisch ben. Ik móet daarin optimistisch zijn. Ik zal daar niet aflaten, wees gerust. Ik voel echter wel aan dat daar op dit ogenblik, meer dan ooit tevoren, de kans bestaat dat zij die uitgestoken hand zullen grijpen. Wellicht ook, mijnheer Sauwens, omdat de financiële situatie er blijkbaar catastrofaal is. Maar de bond is er zelf volledig verantwoordelijk voor indien de clubs ooit dit geld niet meer krijgen.

Ik kom straks terug op de vragen vanuit de gemeenten en de VVSG die onder meer door de heer Callens zijn gesteld.

Ik wil nog even ingaan op de opmerkingen. Het is een goede zaak dat we de 10 percent, mevrouw Libert, die we zouden willen inschrijven voor kansengroepen in de samenleving – ik blijf erbij dat dit zeer belangrijk is – ook blijven plannen binnen de 50 percent en de 20 percent, respectievelijk voor de georganiseerde en de anders georganiseerde sportbeoefening. Ik engageer mij er hier heel uitdrukkelijk toe dat de uitvoeringsbesluiten niet betuttelend en niet planlastverhogend zullen werken. Ik engageer mij er hier, ten overstaan van het parlement, toe dat we de logica die wij hebben doorgevoerd om tot minder planlast en tot minder betutteling te komen, en om de gemeenten en provincies meer te zien als partners in het sportbeleid, zullen voortzetten in de uitvoeringsbesluiten.

Nog wat de provincies betreft: ik ben over de vraag over de 0,2 euro ook zeer formeel. Wij hebben duidelijk met de provincies afgesproken dat het eerste jaar, 2008, de 0,1 euro zal worden toegekend, en vanaf 2009 de 0,2 euro. Ik ben daarvoor, zeker tijdens deze legislatuur, verantwoordelijk, en ik zal mijn engagement daarin gestand doen.

Mevrouw Libert, het lijkt mij niet zo vanzelfsprekend dat wie ook in de toekomst het sportbeleid namens de Vlaamse Regering verder moet opvolgen, zomaar tegen de wil van het Vlaams Parlement in zal kunnen gaan en reeds toegekende subsidies zal verminderen. Het maximumbedrag dat in het decreet staat, zal ook het bedrag zijn dat aan de provincies wordt toegekend. Dat gebeurt in elk geval tijdens deze legislatuur, en ik zie niet in wie tegen de wil van het parlement zal ingaan om dit te verminderen. Het lijkt me eerder logisch dat er in de toekomst meer middelen naar sportbeleid gaan en niet minder.

Er is een correcte uiteenzetting gehouden met betrekking tot Brussel en de bezorgdheid van de gemeenten. Ik wil graag antwoorden op de vragen die vanuit de VVSG zijn gesteld. Ik ga eerst in op de directe financiële ondersteuning van sportverenigingen. Door te stellen dat de ondersteuning moet gaan naar de algemene werking van

sportverenigingen bevestig ik heel uitdrukkelijk dat de autonomie van de sportverenigingen behouden moet blijven. Over de besteding van de middelen door de verenigingen voor activiteiten, programma's, administratieve werking, huur van sportinfrastructuur, renovatie van eigen infrastructuur en de beschikbaarheidsvergoeding moet de vereniging autonoom beslissen. Ik bevestig uitdrukkelijk dat deze subsidies niet bedoeld zijn om oneigenlijk af te vloeien naar het oplossen van gemeentelijke sportinfrastructuurproblemen, zoals bijvoorbeeld het dichten van een lekkend dak.

De subsidies vermeld onder de post 'overdrachten' in de gemeentelijke begroting komen inderdaad inhoudelijk in aanmerking, op voorwaarde dat ze gerelateerd zijn aan een algemeen reglement of aan een reglement met kwaliteitscriteria. De heer Callens vroeg me of dit allemaal via één reglement moet. Neen, we geven gemeenten veel autonomie om een sportbeleid op maat te maken van de lokale noden en behoeften. Die lijn trekken we ook door in het onderdeel 'subsidie-reglementen'. Een gemeente kan verschillende reglementen opmaken, maar steeds met de kwaliteitscriteria, of werken met één geïntegreerd reglement. Daar heeft de gemeente de vrijheid toe. Belangrijk is wel dat de integratie van de afstemming op en de interne samenhang tussen de verschillende reglementen bewaard moet blijven en dat ze principieel toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Ze kunnen uiteraard niet discriminerend zijn.

Er was ook een vraag over het gemeentelijk sportbeleidsplan. De gevraagde omschrijving van de doelstellingen, inspanningen, voorzieningen en instrumenten in het sportbeleidsplan daalt absoluut niet af tot op het niveau van de actieplannen. In de uitvoeringsbesluiten die we aan het schrijven zijn, zullen we heel uitdrukkelijk in detail omschrijven dat het hier gaat om strategische en operationele doelstellingen en geenszins om acties en actieplannen.

Er was een vraag over de inspraak van gemeenten bij provinciale sportbeleidsplannen. Ik deel vanzelfsprekend de bekommernis inzake een goede afstemming tussen de provinciale en lokale sportbeleidsplannen. Om dit mee te verankeren, verwijzen we in de uitvoeringsbesluiten naar een aantal generieke elementen in de provinciale beleidsplannen. Een inventarisatie van de huidige structuren van de provincie en ook van de externe sportactoren wordt bijvoorbeeld uitdrukkelijk gevraagd. Daarnaast moeten ook de noden en behoeften van belanghebbenden in kaart worden gebracht.

De lokale actoren zullen voor de opmaak van de lokale sportbeleidsplannen worden bevraagd en actief geraadpleegd. Het is mogelijk dat ze zelfs in de planningsgroep worden vertegenwoordigd. Via de provinciale sportraad, die deels bestaat uit vertegenwoordigers van

de lokale sportraden, worden ook de lokale besturen bij de opmaak en de uitvoering van de sportbeleidsplannen actief betrokken.

Men vraagt zich af ik de impulssubsidie zal opnemen in de berekening van de overgangssubsidies. Het lijkt me logisch dat alle subsidies in rekening worden gebracht. De basissubsidies zijn de facto instapsubsidies. Men krijgt ze niet automatisch: elke gemeente moet in het systeem instappen om de basissubsidie en vanzelfsprekend ook de impulssubsidie te krijgen. Als we de redering van de VVSG consequent zouden doortrekken, dan zouden gemeenten die ervoor kiezen om niet mee te doen voor de volle 100 percent kunnen worden gesubsidieerd. Dat kan natuurlijk niet. We houden rekening met alle subsidies. Voor de bepaling van de overgangssubsidie wordt dus ook rekening gehouden met de impulssubsidie die Vlaanderen aan de gemeenten toekent.

Ik ben ervan overtuigd dat zo veel mogelijk gemeenten moeten deelnemen. Dit decreet maakt het mogelijk dat alle gemeenten die enige durf aan de dag leggen, deelnemen. Dat kan een nooit geziene impuls aan het sportbeleid in de hele Vlaamse Gemeenschap geven. Ik roep alle gemeenten op om mee te werken. Ik blik met enige fierheid terug op de totstandkoming van dit decreet, vooral omdat dit het resultaat is van een samenspraak met alle Vlaamse sportactoren én met alle leden van dit parlement. Ik maak van de inbreng van dit parlement een erezaak, en ik wil dat blijven doen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1024/5).

– *De artikelen 1 tot en met 40 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen "informatie- en communicatietechnologie" in het basis- en secundair onderwijs – 1063 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Temsamani, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, jammer genoeg is dit decreet een gemiste kans. Deze eindtermen creëren enkel onduidelijkheid, vaagheid en verwarring. Scholen hebben niet de minste houvast aan deze wollige en irrelevante eindtermen. ICT-coördinatoren en leerkrachten zullen allesbehalve weten wat van hen wordt verwacht. Een tweede gevolg van de vaagheid van de eindtermen is dat we onder de leerlingen die het secundair onderwijs aanvatten, grote verschillen zullen vaststellen inzake kennis en vaardigheden. De eindtermen in dit decreet bevatten zeer weinig kennisdoelen.

Het zijn eerder didactische wenken die thuishoren in de begeleidende geschriften van de eindtermen, maar die niet als eindtermen zelf kunnen fungeren.

Het andere gedeelte, meer bepaald de omkadering, is eveneens problematisch. Er is een totaal gebrek aan flankerende maatregelen en coördinatie of doordacht. U weet dat het Vlaams Belang steeds heeft aangeklaagd dat eindtermen, en in het bijzonder in deze bedenkelijke vorm, nivellerend werken en allermint het juiste instrument zijn om de kennis, kunde en persoonlijkheid van onze scholieren op te bouwen. Ondanks de tegenkantingen vanuit het onderwijs zelf en de observeerbare problemen terzake, blijft men toch volharden in die 'eindtermboosheid'. De schrik dat de eindtermen gewogen zullen worden en te licht zullen bevonden worden, maakt dat men geen evaluatie van het totaalconcept 'eindtermen' aandurft. En dus voert men snel nieuwe eindtermen en ontwikkelingsdoelen in, zonder dat de bestaande eindtermen en ontwikkelingsdoelen zijn geëvalueerd. Er wordt dus gesleuteld zonder dat men weet waaraan men sleutelt.

Zowel de eindtermen als deze werkwijze zijn nefast voor de onderwijskwaliteit. De sterkte van het onderwijs ligt immers in een gezonde balans tussen kennis, vaardigheden en attitudes. Deze blinde en ondoordachte invoering van ICT, waarbij de overheid de scholen niet duidelijk maakt waar men naartoe wil, levert geen ren-

dement op en zal zelfs voor meer problemen zorgen. De grote verschillen tussen de leerlingen van de verschillende scholen, de problemen met de realisatie en de problemen met de inspectie: hoe kunnen deze ronduit rommelige eindtermen ernstig geïmplementeerd worden?

In de begroting van 2007 is er sprake van een extra, doch eenmalige inspanning van de overheid om in ICT-infrastructuur te investeren. Maar is het niet zinvoller om een duurzaam kader te scheppen waar scholen een houvast aan hebben om zo een eigen ICT-beleid te kunnen ontwikkelen? Ik denk dan aan het PC/KD-project. Enkel via die stevige omkadering, die nu achterwege blijft, kan het onderwijs de snel evoluerende ICT-ontwikkelingen in de mate van het mogelijke volgen.

In de memorie van toelichting lezen we dat “Een ICT-stimuleringsbeleid vanwege de overheid moet leiden tot inspanningen van de scholen.” Welke stimulering? Moet die mondelinge aanmoediging hier soms volstaan? En welke inspanningen worden van de scholen verwacht? Dit blijven onbeantwoorde vragen. Verder vinden wij het jammer dat men bijna geen aandacht schenkt aan de nodige technische vaardigheden die een kind eerst moet verwerven vooraleer het met behulp van die ICT taken en problemen adequaat kan aanpakken.

Een volgend punt is dat we in het decreet tegenstrijdigheden merken tussen de filosofie ervan, zoals geschetst in de memorie van toelichting, en de eigenlijke uitwerking. Op bladzijde acht staat: “Zolang er in scholen weinig leertijd wordt uitgetrokken om met ICT te leren omgaan, of via ICT kennis en vaardigheden te verwerven, kan men ook niet verwachten dat ICT een effect heeft op het leerrendement.” Enerzijds zegt men dat er te weinig leertijd wordt uitgetrokken voor ICT maar anderzijds wil men geen apart vak invoeren. Wij kunnen akkoord gaan dat men integratie van ICT binnen de leer vakken verkiest boven het inrichten van een bijkomend vak. Maar dan is er wel een praktisch probleem: er zullen te weinig pc's in de klassen aanwezig zijn of men moet verhuizen naar een apart computerlokaal. Bovendien moeten er binnen het leervak zelf nog zo veel andere doelen bereikt worden.

We kunnen enkel het decreet goed- of afkeuren, en niet de afzonderlijke eindtermen, die immers vervat zitten in het besluit. Ik wil over de eindtermen echter nog de volgende commentaren meegeven. Het RIA-rapport vermeldt in ‘Effecten voor de lokale besturen’ dat er geen personeelsimplicaties aan dit besluit verbonden zullen zijn. Dit is manifest onjuist.

Dit decreet heeft wel degelijk personeelsimplicaties. Het huidige onderwijzend personeel heeft immers een ICT-basiskennis nodig. Een peiling toont aan dat een vijfde van de leerkrachten niet beschikt over de nodige basiskennis. Uit onderzoek blijkt ook dat het aantal leerkrachten zonder enige kennis van ICT zelfs niet is vermin-

derd. Men stelt dat ongeveer 84 percent van de leerkrachten niet meer ICT-kennis bezit dan de meeste van de leerlingen.

Aansluitend speelt het volgende probleem. Via ICT-coördinatoren en uit eigen ervaring weten we dat de leerkrachten die bijscholing op het gebied van ICT nodig hebben, vaak net degenen zijn die hiervoor niet open staan. Verder durf ik stellen dat de helft van de leerkrachten niet weet wat REN is of waar het precies voor staat. Wellicht zorgen Regionale Expertisenetwerken voor positieve prikkels, maar enkel voor een kleine schare enthousiastelingen, meestal ICT-coördinatoren en omkaderend personeel. Het verhoopde rendement, met een duurzaam effect op de modale leerkracht, dus met doorstroming naar zijn of haar klaspraktijk, blijven we in vraag stellen.

Er zou een soort kennisinventaris opgemaakt moeten worden, om te bepalen welke leerkracht extra bijscholing nodig heeft. Op deze manier zouden gerichte bijscholingen gegeven kunnen worden, extern of door de scholen zelf. Eindtermen opleggen zonder vaardige leerkrachten voor de klas, is zinloos.

De ICT-coördinator blijkt meestal de spilfiguur om een degelijk ICT-beleid in al zijn facetten te bewerkstelligen, te onderhouden en te promoten. Mijnheer de minister, investeer dan in dit ambt en in deze mensen, want voor ICT lopen rode draden doorheen alle beleidsinstrumenten van de verschillende schoolniveaus. Dan pas zullen de centen die dit jaar en wellicht ook volgend jaar worden gespendeerd, geen maat voor niets zijn.

Naast de investering in het lerarenkorps is er ook de investering in de apparatuur. De hardware is onderhevig aan slijtage en veroudering en is ontoereikend voor de meest recente toepassingen en moet dus op regelmatige basis vervangen worden.

Dit decreet wordt getypeerd door het uitblijven van dergelijke flankerende maatregelen, waardoor de invoering van de eindtermen een maat voor niets dreigt te worden, wat uiteindelijk meer kopzorgen oplevert dan het de leerlingen vooruithelpt. Vandaar dat we dit decreet niet kunnen goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, ik neem met enige schroom het woord, want ik was niet aanwezig bij de commissiebespreking, omdat ik toen in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand zat.

Ik heb het verslag gelezen en heb de zaak hier een beetje gevolgd. Mevrouw Martens, met uw standpunt

staat u alleen in de commissie. Alle andere fracties steunen de minister. Ik lees in het RIA-rapport dat de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen die voorliggen, bijdragen tot een kwaliteitsvolle onderwijsverstreking. Inzonderheid voor kansarme of kansbedreigde leerlingen kunnen de voorgestelde maatregelen positieve effecten met zich meebrengen.

Ik lees dat de heer Sannen heeft gezegd – en ik steun hem daarin – dat ICT een technologie is voor communicatie, informatieverwerking en kennisinzicht, die doorheen het hele onderwijsgebeuren is verweven en niet vanuit een zuiver technologische invalshoek mag worden benaderd.

Mevrouw Martens, ik denk dat wat u hier brengt, getuigt van een voorbijgestreefde visie op ICT in het onderwijs. Ik denk dat ICT inderdaad geïmplementeerd moet worden via elk vak. Daarom ben ik ervan overtuigd dat de meerderheidsfracties en misschien ook Groen!, maar dat moet die fractie zelf maar zeggen, volledig op de lijn van de minister staan. (*Applaus bij sp.a-spirit*)

Mevrouw Katleen Martens: Misschien staan we met onze visie over ICT alleen in de commissie Onderwijs, maar ik verzeker u dat we met onze visie niet alleen staan in het onderwijsveld.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik heb in de commissie al aan mevrouw Martens gezegd dat ik wel begrijp dat de oppositie tegen is. De oppositie dient ervoor om tegen te zijn. Als je je pijlen echter naar alle richtingen tegelijk richt, schiet je uiteindelijk in geen enkele richting meer. Ik weet niet wat nu uw visie is, mevrouw Martens. Langs de ene kant hoor ik mensen van het Vlaams Belang zeggen: weg met de eindtermen, want dat is nivellerend. Langs de andere kant, wanneer er eindtermen voorliggen, vindt u dat die veel te weinig precies en te weinig strak zijn. U vindt ze wollig. Het moet volgens u dus veel gedetailleerder. Het is het een of het ander: ofwel zegt u “weg met de eindtermen”, ofwel zegt u “de eindtermen zijn veel te wollig, ze moeten veel strikter en veel strakker”. U moet daar in uw groep eens over discussiëren om te weten welk soort van kritiek u wilt maken.

Wat ICT betreft, steun ik wat de heer Sannen en anderen in de commissie hebben gezegd en wat de heer De Cock nu zegt. Onze eindtermen moeten gebaseerd zijn op een geheel van competenties, namelijk dingen kennen en dingen kunnen, kennis en vaardigheden. Afhankelijk van het domein ga je meer de klemtoon leggen op wat je moet kennen of op wat je moet kunnen. Als het gaat over ICT is het duidelijk dat het kennen hier moeilijk te omschrijven is op een welbepaald ogenblik in de tijd, maar dat je vooral het kunnen moet omschrijven. Het

kennen is moeilijk te omschrijven omdat de technologie zo snel verandert.

Ik heb in de commissie het voorbeeld gegeven van mijn eigen introductie in tekstverwerking. Het programma dat ik leerde had een heel leuke naam, namelijk VolksWriter Deluxe. Zeggen dat je VolksWriter Deluxe moet kennen, zou naast de kwestie zijn, want dat programma was na een paar jaar al naast de kwestie.

Eindtermen omschrijven in de vorm van pakketten, softwareprogramma's of types computers die je moet kennen, is naast de kwestie, want dan moet je ze om de 2 tot 3 jaar aanpassen. Je moet basisvaardigheden omschrijven, namelijk de bekwaamheid om met zulke snel veranderende technologie om te gaan en ze goed, kritisch en op een ethisch verantwoorde manier toe te passen. U vindt dat wollig, ik vind dat niet. Misschien bent u van mening dat onze eindtermen veel gedetailleerder moeten zijn, maar ik vrees dat u dan het onderwijsveld alleszins niet mee hebt.

Wat betreft het beleid in zijn geheel mogen we de eindtermen niet alleen formuleren, we moeten ook in midde-len voorzien. We trekken 35 miljoen euro uit voor investeringen in ICT-infrastructuur. Ik ga ervan uit dat de werkingsbudgetten van de scholen op reguliere basis moeten worden verhoogd en dat we er op die manier voor moeten zorgen dat verschillende taken waar scholen voor staan, onder andere ICT, op basis van reguliere budgetten beter kunnen worden verzorgd. Aangezien we nog niet zo ver zijn, leg ik 35 miljoen euro op tafel voor ICT-infrastructuur.

U hebt nogal sterk de klemtoon gelegd op het feit dat we de lat gelijk moeten leggen met betrekking tot wat in scholen moet gebeuren en wat leerkrachten moeten kunnen. Daar ben ik het helemaal mee eens, daar dient deze eindtermenoefening ook voor. Als u zegt dat we daar mee moeten wachten tot we een globale, diepzinnige, fundamentele discussie hebben gevoerd over het geheel van de eindtermen, dan zullen we moeten wachten tot sint-juttemis. We moeten nu de lat gelijk leggen met betrekking tot wat er in scholen gepresteerd moet worden inzake ICT. We kunnen daarmee niet wachten. Op dat punt vind ik uw kritiek een beetje tegenstrijdig en overtuigt die me niet. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Katleen Martens: Als de eindtermen dan toch door de strot van de onderwijzers worden geduwd, kunnen we niet anders dan ervoor pleiten dat de eindtermen van enige kwaliteit zijn. De kwaliteit van het onderwijs bestaat net uit het goede evenwicht tussen kennen en kunnen. Hier wordt te fel de nadruk gelegd op het kunnen.

De heer Karlos Callens: Ik geloof dat u het niet begrepen hebt, mevrouw Martens. U hebt het al een hele

tijd over de eindtermen en de evaluatie, maar iedereen weet dat die eindtermen wel worden geëvalueerd, terwijl u het tegendeel beweerde. U zou best de onderwijs-wetgeving wat nader bekijken alvorens u iets zegt.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1).

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.31 uur.*
